(ร่าง)

แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2

(เชียงราย-พะเยา-แพร่-น่าน)

พ.ศ. 2553 – 2556

(ปรับปรุงวันที่ 15 มิถุนายน 2554)

สำนักงานจังหวัดเชียงราย
สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2
โทร. 0-53910-700 สป.มท. 26143,26149
www.osmnorth-n2.moi.go.th

สารบัญ

หน้า

คำนำ

สภาพทั่วไปของกลุ่มจังหวัด 1

การวิเคราะห์ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ สังคม
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของกลุ่มจังหวัด

- การวิเคราะห์ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ 2
- การวิเคราะห์ศักยภาพด้านสังคม 12
- การวิเคราะห์ศักยภาพด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 16
- การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมปัจจัยภายใน (จุดแข็ง จุดอ่อน) 25
  และปัจจัยภายนอก (โอกาส ข้อจำกัด)
- ตำแหน่งการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด 28

แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

- **ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1** 30
  พัฒนาการค้า การลงทุน และโลจิสติกส์เชื่อมโยงสากล
- **ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2** 34
  การสร้างความเข้มแข็งให้ภาคเกษตร อุตสาหกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่า
- **ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3** 37
  พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมและสุขภาพ
- **ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4** 42
  ดำรงฐานทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์และการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี

สรุปงบหน้าแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 45

คำนำ

****

ตามที่แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 (2550-2554) ได้กำหนดวิสัยทัศน์มุ่งสู่ "สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน" โดยยึด "ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง" เป็นแนวปฏิบัติควบคู่กับกระบวนทัศน์การพัฒนาแบบบูรณาการ เป็นองค์รวมที่มีคนเป็นศูนย์กลาง เพื่อให้การพัฒนาและบริหารประเทศเป็นไปทางสายกลาง บนพื้นฐานความสมดุลการพัฒนาเชิงพลวัตร เชื่อมโยงมิติการพัฒนาอย่างบูรณาการ ตามหลัก "ภูมิสังคม" ที่มีความหลากหลายแตกต่างกัน

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 (เชียงราย-พะเยา-แพร่-น่าน) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนากลุ่มจังหวัดให้สอดคล้องกับการขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาทั้งระดับชาติและระดับภูมิภาค แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดฉบับนี้ เป็นแผนพัฒนาฉบับแรกที่เกิดจากการบูรณาการจากทุกภาคส่วนทั้งภาคราชการ ภาคเอกชนและภาคประชาสังคมทุกภาคส่วน ในการกำหนดกรอบแนวทางการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 ให้มีประสิทธิภาพและเป็นแนวทางชี้นำการพัฒนาให้กับกลุ่มจังหวัดและจังหวัด ในการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดและแผนปฏิบัติราชการประจำปี รวมทั้งหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง ใช้เป็นกรอบในการประสานแผนให้เกิดผลเป็นรูปธรรม และเกิดการเปลี่ยนแปลงการพัฒนาในระดับพื้นที่ตลอดจนกระจายความเจริญไปสู่พี่น้องประชาชนในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 อย่างแท้จริง

ดังนั้นหวังเป็นอย่างยิ่งว่า แผนพัฒนาฯฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อส่วนราชการ ประชาชนและองค์กรภาคเอกชน และผู้สนใจบ้างไม่มากก็น้อย ตลอดจนเป็นแนวทางในการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 ให้มีประสิทธิภาพในโอกาสต่อไป

สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2

(เชียงราย-พะเยา-แพร่-น่าน)

ส่วนที่ 1
สภาพทั่วไปของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2
(เชียงราย พะเยา แพร่ น่าน)

1. ข้อมูลทั่วไป

1.1 ที่ตั้งและอาณาเขต

ภาคเหนือตอนบน 2 ประกอบด้วย จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ และน่าน อยู่ทางตอนบนของประเทศ มีชายแดนด้านเหนือติดกับประเทศสหภาพพม่า ชายแดนด้านตะวันออกติดกับ สปป.ลาว มีพื้นที่รวม 36,323 ตารางกิโลเมตร โดยจังหวัดเชียงรายมีพื้นที่มากที่สุด 11,678 ตารางกิโลเมตร ส่วนจังหวัดแพร่มีพื้นที่น้อยที่สุด 6,538 ตารางกิโลเมตร

ตารางที่ 1 แสดงพื้นที่ของกลุ่มจังหวัดฯ

จังหวัด	พื้นที่ (ตารางกิโลเมตร)
เชียงราย	11,678
พะเยา	6,635
แพร่	6,538
น่าน	11,472
กลุ่มจังหวัดฯ	**36,323**

1.2 ลักษณะภูมิประเทศ

พื้นที่ภาคเหนือตอนบน 2 พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าไม้และภูเขา มีแม่น้ำสำคัญ ได้แก่ แม่น้ำยม แม่น้ำน่าน แม่น้ำกก แม่น้ำอิง เป็นต้น

1.3 การปกครองและประชากร

การแบ่งเขตการปกครองของทั้ง 4 จังหวัด มี 50 อำเภอ 368 ตำบล 4,176 หมู่บ้าน ประชากรรวม 2,619,757 คน แบ่งเป็นชาย 1,293,229 คน หญิง 1,326,528 คน โดยจังหวัดเชียงรายเป็นจังหวัดที่มีประชากรมากที่สุด 1,194,933 คน ส่วนจังหวัดแพร่มีประชากรน้อยที่สุด 462,090 คน

ตารางที่ 2 แสดงเขตการปกครองและจำนวนประชาชนของกลุ่มจังหวัดฯ

จังหวัด	เขตการปกครอง			จำนวนประชากร		
	อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	ชาย	หญิง	รวม
เชียงราย	18	124	1,751	588,850	606,083	1,194,933
พะเยา	9	68	818	238,967	248,153	487,120
แพร่	8	78	708	225,501	236,589	462,090
น่าน	15	98	889	239,911	235,703	475,614
กลุ่มจังหวัดฯ	**50**	**368**	**4,176**	**1,293,229**	**1,326,528**	**2,619,757**

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ส่วนที่ 2
การวิเคราะห์ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2
(เชียงราย พะเยา แพร่ น่าน)

1. การวิเคราะห์ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ

1.1 ผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดฯ

ผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดฯ ปี 2552 (ราคาประจำปี) มีมูลค่า 141,584 ล้านบาท โดยจังหวัดเชียงรายมีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมสูงสุด 66,253 ล้านบาท ส่วนจังหวัดแพร่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมต่ำที่สุด 24,692 ล้านบาท แต่หากพิจารณาจากรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีของกลุ่มจังหวัดฯ อยู่ที่ 201,980 บาท จังหวัดเชียงรายมีรายได้เฉลี่ยฯ สูงที่สุด คือ 54,977 บาท แต่จังหวัดแพร่มีรายได้เฉลี่ยต่ำสุด 47,830 บาท

การเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 ตั้งแต่ พ.ศ. 2551 – 2552 ร้อยละ 4.32 มีจังหวัดเชียงรายที่มีการเจริญเติบโตสูงสุดร้อยละ 7.65 และมีจังหวัดพะเยามีการเจริญเติบโตต่ำสุดร้อยละ 0.64

ตารางที่ 3 แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด ปี 2549- 2552 (ราคาประจำปี) จำแนกรายจังหวัด

จังหวัด	2549 (ล้านบาท)	2550 (ล้านบาท)	2551 (ล้านบาท)	2552 (ล้านบาท)	ประชากร ปี 2552	รายได้/คน /ปี 2552 (บาท)	เติบโต พ.ศ. 2551 – 2552 ร้อยละ
เชียงราย	45,744	53,157	61,184	66,253	1,194,933	54,977	7.65
พะเยา	18,716	23,279	25,764	25,930	487,120	48,666	0.64
แพร่	18,459	22,036	24,249	24,692	462,090	47,830	1.79
น่าน	17,055	21,258	24,263	24,709	475,614	50,507	1.80
กลุ่มฯ	**99,974**	**119,733**	**135,460**	**141,584**	**2,619,757**	**201,980**	4.32

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

* คำนวณจากผลิตภัณฑ์มวลรวมปี 2552 หารด้วยประชากรปี 2552

ผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดฯ ปี 2552 (ราคาคงที่) มีมูลค่า 55,584 ล้านบาท โดยจังหวัดเชียงรายมีสัดส่วนสูงสุด ร้อยละ 47.09 ส่วนจังหวัดน่านมีสัดส่วนต่ำที่สุด ร้อยละ 16.59 เมื่อพิจารณาอัตราการเจริญเติบโตในระยะเวลา 4 ปี ตั้งแต่ปี 2549 – 2552 พบว่า กลุ่มจังหวัดฯมีการขยายตัวร้อยละ 3.41 โดยมีจังหวัดน่านมีอัตราการขยายตัวสูงสุดร้อยละ 5.98 ส่วนจังหวัดพะเยามีอัตราการขยายตัวต่ำที่สุด ร้อยละ 2.43

ตารางที่ 4 แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด ปี 2549 – 2552 (ราคาคงที่) จำแนกรายจังหวัด

จังหวัด	2549 (ล้านบาท)	2550 (ล้านบาท)	2551 (ล้านบาท)	2552 (ล้านบาท)	สัดส่วน 2552 (ร้อยละ)	เติบโต 51-52 (ร้อยละ)
เชียงราย	22,189	23,732	25,423	26,176	47.09	2.87
พะเยา	9,858	10,134	9,795	10,039	18.06	2.43
แพร่	9,591	10,015	9,796	10,146	18.25	3.44
น่าน	8,195	8,719	8,671	9,223	16.59	5.98
กลุ่มฯ	**49,833**	**52,600**	**53,685**	**55,584**	**100**	**3.41**

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

โครงสร้างการผลิตของกลุ่มจังหวัดฯ มีความหลากหลาย โดยมูลค่าผลผลิตด้านการเกษตรมีสัดส่วนมากที่สุด 22.69 รองลงมาคือ การผลิตอุตสาหกรรม 7.43 และการศึกษา 8.55 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายจังหวัดพบว่าจังหวัดพะเยาและจังหวัดน่าน มีสัดส่วนผลผลิตด้านการเกษตรที่สูงกว่าสัดส่วนของกลุ่มจังหวัดฯโดยเฉพาะจังหวัดน่านมีสัดส่วนสูงสุดถึง ร้อยละ 29.75

ตารางที่ 5 แสดงโครงสร้างผลิตภัณฑ์กลุ่มจังหวัดรายสาขา ปี 2552 (ราคาคงที่)

สาขาหลัก	เชียงราย	พะเยา	แพร่	น่าน	กลุ่มฯ
ภาคเกษตร	**21.73**	**24.50**	**16.74**	**29.75**	**22.69**
ภาคนอกเกษตร	**54**	**55.97**	**60.75**	**51.19**	**55.06**
การผลิตอุตสาหกรรม	9.76	5.06	7.19	3.50	7.43
การขายส่ง ขายปลีกฯ	4.17	2.97	2.58	2.49	3.40
บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ฯ	3.03	2.96	2.73	2.54	2.88
การศึกษา	7.32	8.54	10.02	10.52	8.55
ผลิตภัณฑ์มวลรวม	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

1.2 ด้านการเกษตร

ผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญของกลุ่มจังหวัดฯ ได้แก่

1) ข้าวนาปี

ในปี 2552 กลุ่มจังหวัดฯ มีเนื้อที่เพาะปลูกข้าวนาปี จำนวน 2,606,984 ไร่ เนื้อที่เก็บเกี่ยว จำนวน 2,587,167 ไร่ ผลผลิต จำนวน 1,720,848 ตัน โดยมีจังหวัดเชียงรายและพะเยาเป็นพื้นที่ปลูกข้าวนาปีที่สำคัญ มีผลผลิตคิดเป็นร้อยละ 83.13 ของผลผลิตรวมทั้งหมด

ตารางที่ 6 แสดงข้อมูลการปลูกข้าวนาปี ปี 2550 - 2552

จังหวัด	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)			เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)			ผลผลิต (ตัน)		
	2550	2551	2552	2550	2551	2552	2550	2551	2552
เชียงราย	1,241,920	1,220,242	1,402,130	1,207,192	1,165,392	1,396,276	654,019	648,398	981,042
พะเยา	600,986	604,540	750,895	576,937	574,997	741,913	301,089	299,362	449,534
แพร่	250,628	250,871	277,925	244,406	244,167	277,925	139,061	141,126	185,926
น่าน	205,863	205,947	176,034	197,611	197,691	171,053	104,909	107,023	104,345.87
กลุ่มฯ	**2,299,397**	**2,281,600**	**2,606,984**	**2,226,146**	**2,182,247**	**2,587,167**	**1,199,078**	**1,195,909**	**1,720,848**

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (รวบรวมโดยสำนักพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคเหนือ)

2) ข้าวนาปรัง

ในปี 2553 กลุ่มจังหวัดฯ มีเนื้อที่เพาะปลูกข้าวนาปรัง จำนวน 548,872 ไร่ เนื้อที่เก็บเกี่ยว จำนวน 546,112 ไร่ ผลผลิต จำนวน 343,417 ตัน โดยมีจังหวัดเชียงรายเป็นพื้นที่ปลูกข้าวนาปีที่สำคัญ มีผลผลิตคิดเป็นร้อยละ 94.24 ของผลผลิตรวมทั้งหมด

ตารางที่ 7 แสดงข้อมูลการปลูกข้าวนาปรัง ปี 2551 - 2553

จังหวัด	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)			เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)			ผลผลิต (ตัน)		
	2551	2552	2553	2551	2552	2553	2551	2552	2553
เชียงราย	239,828	187,112	445,675	239,301	186,933	444,377	182,789	129,387	285,944
พะเยา	14,692	18,217	80,850	14,681	18,206	80,521	8,651	10,060	45,224
แพร่	15,006	12,127	17,554	14,990	12,106	16,429	9,015	7,022	9,602
น่าน	2,596	2,442	4,793	2,588	2,435	4,785	1,521	1,532	2,647
กลุ่มฯ	**272,122**	**219,898**	**548,872**	**271,560**	**219,680**	**546,112**	**201,976**	**148,001**	**343,417**

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (รวบรวมโดยสำนักพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคเหนือ)

3) ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

ในปี 2552 กลุ่มจังหวัดฯ มีเนื้อที่เพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ จำนวน 1,344,123ไร่ เนื้อที่เก็บเกี่ยว จำนวน 1,317,988 ไร่ ผลผลิต จำนวน 878,811 ตัน โดยมีจังหวัดเชียงรายและน่านเป็นพื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่สำคัญ มีผลผลิตคิดเป็นร้อยละ 70.87 ของผลผลิตรวมทั้งหมด

ตารางที่ 8 แสดงข้อมูลการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปี 2550 - 2552

จังหวัด	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)			เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)			ผลผลิต (ตัน)		
	2550	2551	2552	2550	2551	2552	2550	2551	2552
เชียงราย	392,930	431,526	430,063	387,528	423,018	422,825	258,530	297,374	293,491
พะเยา	215,863	221,090	220,487	211,659	216,784	216,188	144,524	149,617	147,937
แพร่	135,786	143,871	171,163	132,602	140,006	166,859	76,793	86,000	104,025
น่าน	304,261	468,571	522,410	299,026	458,027	512,116	177,376	310,727	333,358
กลุ่มฯ	**1,048,840**	**1,165,058**	**1,344,123**	**1,030,815**	**1,237,835**	**1,317,988**	**657,223**	**843,718**	**878,811**

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (รวบรวมโดยสำนักพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภาคเหนือ)

4) ยางพารา

ในปี 2552 กลุ่มจังหวัดฯ มีเนื้อที่ปลูกยางพารา รวม 258,957 ไร่ เพิ่มขึ้น ร้อยละ 7.44 มีเนื้อที่กรีดยางพาราได้ รวม 13,655 ไร่ เพิ่มขึ้น ร้อยละ 51.23 ผลผลิต รวม 3,250 ตัน เพิ่มขึ้น ร้อยละ 54.71 ผลผลิตต่อไร่ 908 กิโลกรัมต่อไร่ ลดลงร้อยละ 22.47 โดยจังหวัดเชียงรายเป็นจังหวัดที่มีผลผลิตมากที่สุด มีผลผลิต 1,788 ตัน รองลงมาคือจังหวัดพะเยามีผลผลิต 830 ตัน

ตารางที่ 9 แสดงข้อมูลการปลูกยางพารา ปี 2551 - 2552

จังหวัด	เนื้อที่ยืนต้น (ไร่)			เนื้อที่กรีดได้ (ไร่)			ผลผลิต (ตัน)			ผลผลิตต่อไร่ (กก.)		
	2551	2552	%	2551	2552	%	2551	2552	%	2551	2552	%
เชียงราย	92,851	118,885	21.90	1,088	6,166	82.35	308	1,788	82.77	283	290	2.41
พะเยา	81,473	121,520	32.96	2,978	4,463	33.27	578	830	30.36	194	186	-4.12
แพร่	17,636	18,552	4.94	-	240	240	-	53	53	-	221	221
น่าน	47,728	54,620	12.62	2,594	2,786	6.89	590	588	-0.34	227	211	-7.05
กลุ่มฯ	**239,688**	**258,957**	**7.44**	**6,660**	**13,655**	**51.23**	**1,476**	**3,259**	**54.71**	**704**	**908**	**22.47**

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

5) ลำไย

ในปี 2552 กลุ่มจังหวัดฯ มีเนื้อที่ปลูกลำไย รวม 244,263 ไร่ ลดลง ร้อยละ 0.95 มีเนื้อที่ให้ผล รวม 218,484 ลดลง ร้อยละ 3.72 ผลผลิต รวม 91,792 ตัน เพิ่มขึ้น ร้อยละ 18.52 ผลผลิตต่อไร่ 420 กิโลกรัมต่อไร่ เพิ่มขึ้นร้อยละ 21.43 โดยจังหวัดเชียงรายเป็นจังหวัดที่มีผลผลิตมากที่สุด มีผลผลิต 54,339 ตัน รองลงมาคือจังหวัดพะเยามีผลผลิต 16,644 ตัน

ตารางที่ 10 แสดงข้อมูลการปลูกลำไย ปี 2551 - 2552

จังหวัด	เนื้อที่ยืนต้น (ไร่)			เนื้อที่ให้ผล (ไร่)			ผลผลิต (ตัน)			ผลผลิตต่อไร่ (กก.)		
	2551	2552	%	2551	2552	%	2551	2552	%	2551	2552	%
เชียงราย	134,981	127,974	-5.19	128,725	125,105	-3	40,646	54,339	25.20	316	434	27.19
พะเยา	62,296	64,253	3.05	52,695	52,750	0.10	16,631	16,644	0.08	316	315	-0.32
แพร่	11,260	9,576	-14.96	10,407	8,233	-20.89	3,781	6,867	44.94	363	834	56.47
น่าน	38,069	42,460	10.34	35,092	32,396	-7.68	13,734	13,942	1.49	391	430	9.07
กลุ่มฯ	**246,606**	**244,263**	**-0.95**	**226,919**	**218,484**	**-3.72**	**74,792**	**91,792**	**18.52**	**330**	**420**	**21.43**

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ในปี 2552 กลุ่มจังหวัดฯ มีจำนวนแปลง/ฟาร์มที่ได้รับใบรับรองมาตรฐาน GAP จำนวน 11,751 แปลง/ฟาร์ม จากจำนวนแปลง/ฟาร์มที่ได้รับการตรวจจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน 6,503 แปลง/ฟาร์ม

ตารางที่ 11 แสดงข้อมูลจำนวนแปลง/ฟาร์มที่ได้รับใบรับรองมาตรฐาน ปี 2550 - 2552

รายการ	รายละเอียด	2550	2551	2552
ด้านพืช	จำนวนแปลง/ฟาร์มที่ได้รับใบรับรองมาตรฐาน	3,260	6,383	11,514
	จำนวนแปลง/ฟาร์มที่ได้รับการตรวจจาก ก.เกษตรฯ	4,347	7,349	6,077
ด้านประมง	จำนวนแปลง/ฟาร์มที่ได้รับใบรับรองมาตรฐาน	45	65	177
	จำนวนแปลง/ฟาร์มที่ได้รับการตรวจจาก ก.เกษตรฯ	45	65	189
ด้านปศุสัตว์	จำนวนแปลง/ฟาร์มที่ได้รับใบรับรองมาตรฐาน	178	201	60
	จำนวนแปลง/ฟาร์มที่ได้รับการตรวจจาก ก.เกษตรฯ	223	244	60
รวม	**จำนวนแปลง/ฟาร์มที่ได้รับใบรับรองมาตรฐาน**	**3,483**	**6,649**	**11,751**
	จำนวนแปลง/ฟาร์มที่ได้รับการตรวจจาก ก.เกษตรฯ	**4,615**	**7,658**	**6,503**

สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน

1.3 ด้านการค้าชายแดน

กลุ่มจังหวัดฯ มีด่านการค้าชายแดนที่สำคัญ 4 ด่าน คือ ด่านแม่สาย ด่านเชียงแสน และด่านเชียงของ ในจังหวัดเชียงราย และด่านทุ่งช้าง ในจังหวัดน่าน นอกจากนั้นมีจุดผ่อนปรนบ้านฮวก ในจังหวัดพะเยา เป็นช่องทางการค้ากับประเทศเพื่อนบ้านในกลุ่มประเทศอนุภาคลุ่มน้ำโขงตอนบน (GMS) คือ สหภาพพม่า สปป.ลาว และ สป.จีนตอนใต้ มีมูลค่าการค้ารวมในปีงบประมาณ 2552 จำนวน 57,576 ล้านบาท แบ่งเป็นการนำเข้า 22,313.16 ล้านบาท การส่งออก 35,263.17ล้านบาท โดยด่านทุ่งช้างเป็นด่านการค้าที่มีมูลค่าการค้าสูงที่สุด 49,408.83 ล้านบาท คิดเป็น ร้อยละ 85.81 ของมูลค่าการค้าชายแดนของกลุ่มจังหวัดฯ เนื่องจากมีการขนส่งทางเรือผ่านทางแม่น้ำโขงระหว่างเมืองเชียงรุ่ง มณฑลยูนนานถึงอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

ตารางที่ 12 แสดงมูลค่าการค้าชายแดนของกลุ่มจังหวัดฯ ปีงบประมาณ 2550 – 2552

หน่วย : บาท

ด่าน		2550	2551	2552
แม่สาย	นำเข้า	693,620,638.28	245,369,105.68	359,424,039.28
	ส่งออก	2,417,566,468.25	3,705,783,959.14	4,259,467,091.18
	รวม	**3,111,187,106.53**	**3,951,153,064.82**	**4,618,891,130.46**
เชียงแสน	นำเข้า	1,007,477,768.98	1,232,839,488.43	123,037,000
	ส่งออก	5,661,101,369.29	6,425,228,739.26	508,205,000
	รวม	**6,668,579,138.27**	**7,658,068,227.69**	**631,242,000**
เชียงของ	นำเข้า	783,822,708.43	956,690,571.63	986,331,451.40
	ส่งออก	838,563,904.25	1,314,367,873.61	1,931,040,266.86
	รวม	**1,622,386,612.68**	**2,271,058,445.24**	**2,917,371,718.26**
ทุ่งช้าง	นำเข้า	100,084,540.76	221,841,792.67	20,844,375,995.98
	ส่งออก	271,654,060.41	423,402,359.80	28,564,457,936.66
	รวม	**371,738,601.17**	**645,244,152.47**	**49,408,833,931.6**
กลุ่มฯ	นำเข้า	2,585,005,656.45	2,656,740,958.41	22,313,168,486.5
	ส่งออก	9,188,885,802.20	11,868,782,931.81	35,263,170,294.6
	รวม	**11,773,891,458.65**	**14,525,523,890.22**	**57,576,338,780.32**

ที่มา : สำนักงานศุลกากรภาค 3

เมื่อพิจารณาการเจริญเติบโตของมูลค่าการค้าชายแดนของกลุ่มจังหวัดฯ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 – 2552 พบว่า มีการขยายตัวเฉลี่ย ร้อยละ 35.01 โดยเฉพาะในปีงบประมาณ 2552 มีการขยายตัวสูงถึง ร้อยละ 74.77 สำหรับด่านการค้าชายแดนที่มีการขยายตัวเฉลี่ยสูงสุด คือ ด่านทุ่งช้าง มีการขยายตัว ร้อยละ 98.69

ตารางที่ 13 แสดงการเจริญเติบโตของมูลค่าการค้าชายแดนของกลุ่มจังหวัดฯ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 – 2552

หน่วย : ร้อยละ

ด่าน		2550	2551	2552	เฉลี่ย 2550 - 2552
แม่สาย	นำเข้า	126.18	-64.62	3.91	21.82
	ส่งออก	14.47	53.29	13.00	26.92
	รวม	**28.64**	**27.00**	**14.46**	**17.46**
เชียงแสน	นำเข้า	-13.34	22.37	-90.02	-27.00
	ส่งออก	-6.13	13.50	-92.09	87.72
	รวม	**-7.30**	**14.84**	**-91.76**	**-84.22**
เชียงของ	นำเข้า	76.74	22.05	3.01	33.93
	ส่งออก	3.53	56.74	31.93	30.73
	รวม	**29.43**	**39.98**	**22.15**	**30.52**
ทุ่งช้าง	นำเข้า	3.58	121.65	98.94	74.72
	ส่งออก	421.63	55.86	101.48	192.99
	รวม	**149.98**	**73.57**	**98.69**	**107.41**
กลุ่มฯ	นำเข้า	28.65	2.78	88.09	39.84
	ส่งออก	2.04	29.16	66.34	32.51
	รวม	**6.90**	**23.37**	**74.77**	**35.01**

ที่มา : คำนวณจากข้อมูลสำนักงานศุลกากรภาค 3

สำหรับสินค้านำเข้า-ส่งออกที่สำคัญในปีงบประมาณ 2552 แยกเป็นรายประเทศ พบว่า

1) ไทย-สหภาพพม่า

- สินค้านำเข้าสำคัญ คือ ไม้ ไม้แปรรูปและผลิตภัณฑ์ สินค้ากสิกรรม สิ่งทอ
- สินค้าส่งออกสำคัญ คือ สินค้าอุปโภคบริโภค สินค้าเบ็ดเตล็ด สินค้าเชื้อเพลิง

2) ไทย-สปป.ลาว

- สินค้านำเข้าสำคัญ คือ สินค้าแร่ สินค้ากสิกรรม ไม้ ไม้แปรรูปและผลิตภัณฑ์
- สินค้าส่งออกสำคัญ คือ สินค้าเชื้อเพลิง วัสดุก่อสร้าง สินค้าอุปโภคบริโภค

3) ไทย-สป.จีน

- สินค้านำเข้าสำคัญ คือ สินค้ากสิกรรม สินค้าอุปโภคบริโภค เคมีภัณฑ์
- สินค้าส่งออกสำคัญ คือ สินค้าอุปโภคบริโภค สินค้ากสิกรรม เครื่องจักรไม่ใช้ไฟฟ้าอุปกรณ์และส่วนประกอบ

1.4 ด้านการท่องเที่ยว

ในปี 2552 กลุ่มจังหวัดฯ มีผู้เยี่ยมเยือน รวม 907,700 คน แบ่งเป็นชาวไทย 787,600 คน คิดเป็นร้อยละ 86.77 ชาวต่างประเทศ 120,100 คน คิดเป็นร้อยละ 13.22 สร้างรายได้รวม 12,479.17 ล้านบาท แบ่งเป็นรายได้จากผู้เยี่ยมเยือนชาวไทย 9,941 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 79.66 ชาวต่างประเทศ 2,538 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 20.34 โดยกลุ่มจังหวัดฯ มีจำนวนที่พักรวม 143 แห่ง 7,791 ห้อง

เมื่อพิจาณาเป็นรายจังหวัด พบว่า จังหวัดเชียงรายเป็นจังหวัดที่มีจำนวนผู้เยี่ยมเยือนมากที่สุด 327,000 คน คิดเป็นร้อยละ 36.03 ของจำนวนผู้เยี่ยมเยือนทั้งหมด สร้างรายได้ 9,818.95 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 78.68 ของรายได้ทั้งหมด มีระยะเวลาพักเฉลี่ยสูงที่สุด 3 วัน และมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ย/คน/วันสูงที่สุด **8,691.96** บาท

ตารางที่ 14 แสดงสถิติข้อมูลการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดฯ ปี 2552

รายการข้อมูล	เชียงราย	พะเยา	แพร่	น่าน	กลุ่มฯ
จำนวนผู้เยี่ยมเยือน	**327,000**	**185,500**	**234,300**	**160,900**	**907,700**
ชาวไทย	249,900	171,000	219,800	146,900	787,600
ชาวต่างประเทศ	77,100	14,500	14,500	14,000	120,100
ระยะเวลาพักเฉลี่ย (วัน)	**3.00**	**2.16**	**1.83**	**2.32**	**2.33**
ชาวไทย	2.05	2.26	2.09	2.48	2.22
ชาวต่างประเทศ	3.94	2.06	1.56	2.15	2.43
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย/คน/วัน (บาท)	**8,691.96**	**4,881.10**	**48,93.41**	**4,224.16**	-
ชาวไทย	8,330.71	4,171.50	3,187.03	3,793.97	-
ชาวต่างประเทศ	9,053.21	5,590.07	6,599.79	4,654.34	-
รายได้ (ล้านบาท)	**9,818.95**	**653.58**	**1,072.66**	**933.98**	**12,479.17**
ชาวไทย	7,462.35	595.76	989.72	892.89	9,940.72
ชาวต่างประเทศ	2,356.60	57.82	82.94	41.09	2,538.45

ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

การเติบโตของรายได้จากการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดฯ ระหว่างปี 2548 – 2552 พบว่า มีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ย 3.94 โดยจังหวัดแพร่เป็นจังหวัดที่มีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยสูงสุดร้อยละ 6.81 และจังหวัดพะเยามีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยต่ำที่สุดร้อยละ 0.01 โดยปี 2548 เป็นปีที่มีการเจริญเติบโตสูงถึงร้อยละ 13.31 จากการจัดงานพืชสวนโลกเฉลิมพระเกียรติฯ ราชพฤกษ์ 2549 ซึ่งมีการจัดงานติดต่อกัน 3 เดือน

ตารางที่ 15 แสดงการเติบโตของรายได้จากการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดฯ ปี 2548 - 2552

จังหวัด	2548	2549	2550	2551	2552	เฉลี่ย 48-52
เชียงราย	-15.63	16.76	4.74	n/a(10,633.92)	-2.11	0.94
พะเยา	21.67	6.68	-3.21	n/a(701.29)	-25.07	0.01
แพร่	48.74	3.64	-2.22	n/a(1,140.23)	-22.90	6.81
น่าน	50.45	-0.24	-4.34	n/a(988.15)	-20.70	6.29
กลุ่มฯ	**-6.14**	**13.31**	**2.94**	-	**-0.48**	**3.94**

ที่มา : คำนวณจากข้อมูลของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

หมายเหตุ : 1. n/a (not applicable) เนื่องจากข้อมูลไม่สมบูรณ์และขอใช้ข้อมูลรายได้จากการท่องเที่ยว ปี 2550 บวกกับ (รายได้จากการท่องเที่ยว ปี พ.ศ. 2550 คูณด้วย อัตราการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภครายจังหวัด ปี พ.ศ. 2551) เป็นตัวแทน

2. การประมวลผลข้อมูลสถิติท่องเที่ยวรายจังหวัด ปี 2552 ใช้ข้อมูลสถิติด้านการท่องเที่ยวรายจังหวัด ปี 2550 เป็นข้อมูลเปรียบเทียบ เนื่องจากข้อมูลสถิติด้านการท่องเที่ยวรายจังหวัด ปี 2551 เป็นข้อมูลไม่สมบูรณ์

1.5 ด้านอุตสาหกรรม

ในปี 2552 กลุ่มจังหวัดฯ มีจำนวนสถานประกอบการอุตสาหกรรม รวม 2,795 แห่ง โดยจังหวัดแพร่มีมากที่สุด จำนวน 1,331 แห่ง ส่วนจังหวัดพะเยามีน้อยที่สุด 243 แห่ง เมื่อพิจารณาจำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม พบว่า ประเภทการเกษตรมีจำนวนมากที่สุด 623 แห่ง รองลงมาคือ ประเภทเฟอร์นิเจอร์และเครื่องเรือน จำนวน 569 แห่ง และประเภทไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้ จำนวน 519 แห่ง ตามลำดับ

ตารางที่ 16 แสดงจำนวนสถานประกอบการอุตสาหกรรม จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม พ.ศ. 2552

ประเภทอุตสาหกรรม	เชียงราย	พะเยา	แพร่	น่าน	กลุ่มฯ	สัดส่วน
การเกษตร	221	91	176	135	623	11.14
อาหาร	100	30	23	23	176	3.15
เครื่องดื่ม	5	-	1	1	7	0.13
สิ่งทอ	2	2	3	1	8	0.14
เครื่องแต่งกาย	2	1	5	1	9	0.16
เครื่องหนัง	5	2	2	-	9	0.16
ไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้	22	20	438	39	519	9.28
เฟอร์นิเจอร์และเครื่องเรือน	78	3	482	6	569	10.18
กระดาษและผลิตภัณฑ์จากกระดาษ	12	1	5	4	22	0.39
สิ่งพิมพ์	-	-	5	2	7	0.13
เคมี	6	5	6	4	21	0.38
ปิโตรเคมีและผลิตภัณฑ์	8	2	3	2	15	0.27
ยาง	1	-	3	5	9	0.16
พลาสติก	15	-	8	1	24	0.43
อโลหะ	102	31	26	43	202	3.61
โลหะ	-	-	2	-	2	0.04
ผลิตภัณฑ์โลหะ	26	11	27	25	89	1.59
เครื่องจักรกล	19	10	19	10	58	1.04
ไฟฟ้า	6	-	-	1	7	0.13
ขนส่ง	67	27	57	56	207	3.70
อื่น ๆ	96	7	40	69	212	3.79
รวมยอด	**793**	**243**	**1,331**	**428**	**2,795**	**50**

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

2. การวิเคราะห์ศักยภาพด้านสังคม

2.1 ด้านประชากรและแรงงาน

จำนวนประชากรในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 (เชียงราย-พะเยา-แพร่-น่าน) ในปี พ.ศ. 2552 มีทั้งสิ้น **2,513,605** คน แบ่งเป็นชาย 1,242,388 คน หญิง 1,271,217 คน อัตราแนวโน้มในกลุ่มผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2551 มี 11,661 คน ปี พ.ศ.2552 มีจำนวน 316,795 คน มีอัตราเพิ่มขึ้นของผู้สูงอายุร้อยละ 1.87

ตารางที่ 17 แสดงจำนวนประชากรสูงอายุ 60 ปีขึ้นไป (ปี พ.ศ.2550 - 2552)

จังหวัด	ประชากรสูงอายุ (คน)		
	ปี 2550	ปี 2551	ปี 2552
เชียงราย	124,358	127,406	132,980
พะเยา	56,079	57,213	59,664
แพร่	63,005	64,173	66,229
น่าน	55,241	56,342	57,922
รวม	298,683	305,134	316,795

ที่มา: สถิติจังหวัดเชียงราย

ในปี พ.ศ. 2552 ความหนาแน่นของประชากรของกลุ่มจังหวัดฯเฉลี่ย 73.05 คนต่อ ตร.กม. จังหวัดที่มีความหนาแน่นของประชากรเรียงจากมากไปหาน้อยคือจังหวัดเชียงราย จังหวัดพะเยา จังหวัดแพร่ และจังหวัดน่าน

ตารางที่ 18 แสดงจำนวนความหนาแน่นของประชากรต่อเนื้อที่ตารางกิโลเมตร พ.ศ. 2552

จังหวัด	ประชากร(คน)	เนื้อที่ (ตร.กม.)	ความหนาแน่น ต่อ ตร.กม.
เชียงราย	1,194,933	11,517.584	103.75
พะเยา	487,120	6,335.05	76.89
แพร่	462,090	6,538.50	70.67
น่าน	475,614	11,472.074	41.5
รวม	**2,619,757**	**35,863.21**	**73.05**

ที่มา: กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 มีจำนวนแรงงาน คิดเป็นร้อยละ 59.47 ของประชากร ส่วนใหญ่อยู่ในภาคเกษตรกรรมและภาคบริการ

ด้านสถิติคดีอาญากลุ่มจังหวัด มีคดีที่เกิดในปี พ.ศ.2550 จำนวน 10,045 คดี ปี พ.ศ.2551 จำนวน 8,524 คดี และปี พ.ศ.2552 จำนวน 9,417 คดี แสดงถึงอัตราส่วนจำนวนคดีที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.48

ตารางที่ 19 แสดงจำนวนสถิติคดีอาญากลุ่มจังหวัด (ปี พ.ศ.2550-2552)

จังหวัด	ปี พ.ศ.2550			ปี พ.ศ.2551			ปี พ.ศ.2552		
	จำนวนคดีที่เกิด	จำนวนคดีที่จับกุมได้	จำนวนผู้ต้องหา	จำนวนคดีที่เกิด	จำนวนคดีที่จับกุมได้	จำนวนผู้ต้องหา	จำนวนคดีที่เกิด	จำนวนคดีที่จับกุมได้	จำนวนผู้ต้องหา
เชียงราย	4,857	4,255	5,682	4,668	5,007	5,248	5,220	4,633	5,264
พะเยา	1,925	1,742	2,479	2,180	2,081	2,567	2,307	2,211	2,630
แพร่	2,049	1,872	2,674	455	1,710	2,376	404	1,684	2,1995
น่าน	1,214	1,022	1,311	1,221	304	1,385	1,486	1,217	1,464
รวม	10,045	8,891	12,146	8,524	9,102	11,576	9,417	9,745	31,353

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ

2.2 การศึกษา

ในปี พ.ศ. 2552 กลุ่มจังหวัดฯ มีประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป จำนวน 2,159,686คน ส่วนใหญ่มีการศึกษาต่ำกว่าประถมศึกษา จำนวน 756,897 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 35.08 รองลงมาจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 387,731 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 35.05 และจบการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 371,317 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 17.19 ตามลำดับ

สถานศึกษากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2

จังหวัด	มหาวิทยาลัย	วิทยาลัย	สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา		เอกชน
			มัธยมศึกษา/ขยายโอกาส	ประถมศึกษาและอนุบาล	
เชียงราย	4	6	203	456	10
พะเยา	2	6	83	117	4
แพร่	3	6	78	213	6
น่าน	3	4	121	277	5
รวม	**12**	**22**	**485**	**1,063**	**25**

ตารางที่ 20 แสดงประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป จำแนกตามระดับการศึกษาที่สำเร็จและเพศ เป็นรายจังหวัด

พ.ศ. 2552

จังหวัด และเพศ	รวม	ไม่มี การศึกษา	ต่ำกว่า ประถมศึกษา	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา ตอนต้น	มัธยมศึกษา ตอนปลาย	มหาวิทยาลัย	ไม่ ทราบ
เชียงราย	**1,002,208**	**118,725**	**338,300**	**188,367**	**169,331**	**111,277**	**76,120**	**33**
ชาย	494,186	38,037	184,695	100,946	87,687	65,782	36,711	33
หญิง	508,022	80,688	153,605	87,421	81,644	45,495	39,409	-
พะเยา	**438,745**	**36,877**	**155,912**	**72,193**	**80,654**	**53,331**	**39,669**	**91**
ชาย	217,537	12,589	77,404	35,447	42,681	29,841	19,476	91
หญิง	221,208	24,289	78,508	36,746	37,973	23,490	20,194	-
แพร่	**428,943**	**14,283**	**165,747**	**68,097**	**75,644**	**58,466**	**46,706**	**-**
ชาย	210,444	4,596	74,629	33,543	44,553	30,109	23,015	-
หญิง	218,500	9,688	91,119	34,555	31,091	28,357	23,691	-
น่าน	**289,790**	**18,050**	**96,938**	**42,660**	**38,541**	**49,480**	**43,940**	**-**
ชาย	156,772	6,726	52,738	21,623	23,578	28,826	23,190	-
หญิง	133,018	11,257	44,201	21,036	14,964	20,655	20,905	-
กลุ่มฯ	**2,159,686**	**187,935**	**756,897**	**371,317**	**330,608**	**272,554**	**206,435**	**124**
ชาย	1,078,939	163,959	389,466	191,559	198,499	154,558	101,858	124
หญิง	1,080,748	125,922	367,433	179,758	165,672	117,997	104,199	-

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

2.3 สาธารณสุข

ในปี 2552 กลุ่มจังหวัดฯ มีสถานพยาบาลรวม 129 แห่ง จำนวนเตียงผู้ป่วย 10,558 เตียง จำนวนแพทย์ 1,571 คน ทันตแพทย์ 510 คน และพยาบาล 14,952 คน

ตารางที่ 21 แสดงข้อมูลด้านสาธารณสุขของกลุ่มจังหวัด ปี 2552

จังหวัด	สังกัด	จำนวนสถานพยาบาล	จำนวนเตียง	จำนวนแพทย์ (รวม)	จำนวนทันตแพทย์ (รวม)	จำนวนพยาบาล (รวม)
เชียงราย	รัฐบาล	18	1,606	588	214	4,759
	เอกชน	2	320			
	ทั่วไป	1	30			
	สาธารณสุข	17	1,576			
	เทศบาล	2	-			
พะเยา	รัฐบาล	8	778	298	89	3,440
	เอกชน	1	100			
	ทั่วไป	1	30			
	สาธารณสุข	7	748			
	เทศบาล	-	-			
แพร่	รัฐบาล	8	725	370	81	2,892
	เอกชน	2	120			
	ทั่วไป	10	845			
	สาธารณสุข	8	725			
	เทศบาล	-	-			
น่าน	รัฐบาล	15	995	315	126	3,861
	เอกชน	-	-			
	ทั่วไป	15	995			
	สาธารณสุข	14	965			
	เทศบาล	-	-			
กลุ่มฯ		**129**	**10,558**	**1,571**	**510**	**14,952**

ที่มา สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน

3. การวิเคราะห์ศักยภาพด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3.1 ทรัพยากรป่าไม้

ในปี 2552 กลุ่มจังหวัดฯ มีเนื้อที่รวม 36,024.10 ตารางกิโลเมตร มีเนื้อที่ป่ารวม 20,733.11 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 57.56 ของพื้นที่ทั้งหมด เนื้อที่ไม่ใช่ป่ารวม 15,290.99 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 42.45 ของพื้นที่ทั้งหมด โดยที่จังหวัดน่านเป็นจังหวัดที่มีสัดส่วนพื้นที่ป่าไม้มากที่สุด คือ ร้อยละ 71.18 ของพื้นที่ทั้งหมด ส่วนจังหวัดเชียงรายเป็นจังหวัดที่มีสัดส่วนพื้นที่ป่าไม้น้อยที่สุด คือ ร้อยละ 44.22 ซึ่งพื้นที่ป่าไม้มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 22 แสดงเนื้อที่ป่าไม้ แยกรายจังหวัด ปี พ.ศ. 2549-2552

หน่วย : ตร.กม.

จังหวัด	เนื้อที่จังหวัด	เนื้อที่ป่าไม้								
		2549/2550			2551			2552		
		เนื้อที่ป่า	ร้อยละของพื้นที่จังหวัด	เนื้อที่ไม่ใช่ป่า	เนื้อที่ป่า	ร้อยละของพื้นที่จังหวัด	เนื้อที่ไม่ใช่ป่า	เนื้อที่ป่า	ร้อยละของพื้นที่จังหวัด	เนื้อที่ไม่ใช่ป่า
เชียงราย	11,678.37	4,918.56	42.12	6,759.81	5,164.62	44.22	6,513.75	5,164.62	44.22	6,513.75
พะเยา	6,335.06	3,012.32	47.55	3,322.74	3,287.19	51.89	3,047.87	3,287.19	51.89	3,047.87
แพร่	6,538.60	4,095.07	62.63	2,443.53	4,115.62	62.94	2,422.98	4,115.62	62.94	2,422.98
น่าน	11,472.07	8,095.10	70.56	3,376.97	8,165.68	71.18	3,306.39	8,165.68	71.18	3,306.39
กลุ่มฯ	**36,024.10**	**20,121.05**	**55.85**	**15,903.05**	**20,733.11**	**57.56**	**15,290.99**	**20,733.11**	**57.56**	**15,290.99**

ที่มา : กรมป่าไม้

หมายเหตุ* : เนื้อที่ป่าของประเทศไทยปี พ.ศ. 2552 ใช้ข้อมูลร่วมกับเนื้อที่ป่าของประเทศไทยปี พ.ศ. 2551

3.2 ทรัพยากรดิน

ทรัพยากรดินของกลุ่มจังหวัดฯ เสื่อมโทรมอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเกิดจากภัยธรรมชาติและการใช้ที่ดินไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ โดยก่อให้เกิดปัญหาการชะล้างพังทลายของดินสูง มีปัญหาดินขาดอินทรียวัตถุ ปัญหาดินเป็นกรด เป็นต้น โดยแต่ละจังหวัดมีสภาพปัญหา ดังนี้

<u>จังหวัดเชียงราย</u>

ทรัพยากรดินเป็นปัจจัยหลักและทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ มีอยู่อย่างจำกัดสภาพปัญหาดินเกิดจาก

1. การใช้ที่ดินผิดประเภท เนื่องจากการขยายตัวของชุมชนเมืองและการเพิ่มขึ้นของประชากรอย่างรวดเร็ว ทำให้มีการนำพื้นที่ที่มีศักยภาพทางการเกษตรมาใช้เป็นพื้นที่อยู่อาศัย และพื้นที่อุตสาหกรรมมากยิ่งขึ้น

2. การพังทลายของดินและการสูญเสียหน้าดิน เนื่องจาก

- เกิดจากการประกอบกิจกรรมของมนุษย์ ได้แก่ การทำเกษตรกรรม การตัดถนนและการสร้างเขื่อน
- เกิดจากพื้นที่ป่าถูกทำลายโดยมนุษย์ ทำให้หน้าดินเปิด และถูกกัดเซาะโดยน้ำฝนหรือน้ำหลากได้ง่าย
- จากธรรมชาติ การกัดเซาะของกระแสน้ำและลม รวมทั้งแรงโน้มถ่วงของโลก

3. การปล่อยที่ดินรกร้างว่างเปล่า ทำให้ดินขาดความอุดมสมบูรณ์

4. การใช้สารเคมีในการทำการเกษตร ทำให้มีสารพิษตกค้างในดิน เช่น ปุ๋ย ยากำจัดศัตรูพืช

ปัญหาที่สำคัญ คือ ดินเสื่อมโทรม สารตกค้างในดินและผลิตผลทางการเกษตร ดินเสื่อมสภาพ และมีขยะอันตรายตกค้าง

สาเหตุที่สำคัญ คือ มีการใช้สารเคมีในการทำเกษตร สารป้องกันกำจัดโรคและแมลง และไม่มีการคัดแยกขยะ

ผลกระทบที่เกิดขึ้น สารตกค้างในดิน กระทบต่อสุขภาพของเกษตรกรผู้ใช้ กระทบต่อสุขภาพผู้บริโภค และ อันตรายต่อผู้ทำหน้าที่จัดเก็บส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

การป้องกันแก้ไขปัญหาที่ผ่านมา คือ ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน ส่งเสริมการใช้สารชีวภาพและแนะนำขั้นตอนและวิธีการใช้อย่างถูกต้อง

<u>จังหวัดพะเยา</u>

สรุปปัญหาทรัพยากรดินและที่ดิน เกิดจากความเสื่อมโทรมของดิน สาเหตุจากปรากฏการณ์ธรรมชาติ เช่น ลม ฝน อุณหภูมิ หรือสภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลง อันเกิดจากกิจกรรมของมนุษย์ที่ตัดไม้ทำลายป่าและเปิดป่าเพื่อปลูกพืชเศรษฐกิจ อีกสาเหตุจากการชะล้างพังทลายของดิน โดยเฉพาะในพื้นที่ลอนที่มีการทำเกษตรกรรมในพื้นที่ลาดชัน การใช้ดินอย่างไม่ถูกต้องหลักวิชาการและขาดการบำรุงรักษา จึงมีแนวโน้มที่จะเกิดการชะล้างพังทลายของดินอยู่ในระดับต่ำ อีกสาเหตุหนึ่ง การสูญเสียทรัพยากรดินในพื้นที่ป่าเป็นสูญเสียสิทธิในที่ดิน จากทรัพยากรดินของรัฐไปสู่ทรัพยากรดินของเอกชน ในลักษณะการถือ

ครองสิทธิในดินที่แตกต่างกัน ได้แก่ กลุ่มที่มีสิทธิในการจำหน่ายจ่ายโอน (ยกเว้นกรณีข้อจำกัดห้ามโอน) ได้แก่ โฉนด และน.ส. 3 และกลุ่มที่ไม่มีสิทธิในการจำหน่ายจ่ายโอน (ยกเว้นทางมรดก) ได้แก่ น.ค.3 , กสน.5 , ส.ท.ก. 1, 2 และ ส.ป.ก. 4-01

จังหวัดแพร่

การใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่จังหวัดแพร่เพื่อใช้เป็นที่นามีจำนวนสูงสุด 287,520 ไร่ หรือร้อยละ 46.60 ส่วนการใช้ประโยชน์ในการทำไร่ ร้อยละ 29.43 และการปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้น ร้อยละ 16.34 นอกนั้นเป็นการใช้ประโยชน์ประเภทอื่น ซึ่งเป็นที่อยู่อาศัยเพียง ร้อยละ 4.83 ของพื้นที่เท่านั้น

ส่วนการชะล้างและพังทลายของหน้าดินที่ก่อให้เกิดตะกอน พบว่า มีตะกอนในพื้นที่ลุ่มน้ำยม 417.85 ตันต่อตารางกิโลเมตรต่อปี จากพื้นที่ลุ่มน้ำทั้งหมด 12,652 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นอัตราการสูญเสียหน้าดิน 0.32 มิลลิเมตรต่อปี

โดยทั่วไปดินที่สำรวจพบในจังหวัดแพร่นั้น ดินที่ใช้ในการทำนาส่วนใหญ่มีความอุดมสมบูรณ์ในระดับปานกลาง ส่วนดินในบริเวณที่สูงขึ้นไปซึ่งใช้ในการปลูกพืชไร่และบริเวณป่ารวมทั้งบริเวณพื้นที่สูงชันส่วนใหญ่มีความอุดมสมบูรณ์อยู่ในระดับต่ำ ปัญหาต่างๆ เกี่ยวกับเรื่องดินนั้น แยกออกเป็นข้อใหญ่ๆ คือ ปัญหาเกี่ยวกับความอุดมสมบูรณ์ของดิน สำหรับดินที่ใช้ประโยชน์ในการทำนา ถึงแม้ดินส่วนใหญ่จะมีความอุดมสมบูรณ์อยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาเกี่ยวกับการป้องกันการพังทลายของหน้าดิน และปัญหาดินตื้น

จังหวัดน่าน

ทรัพยากรดินในพื้นที่ลุ่มน้ำน่าน ส่วนใหญ่มีปัญหาดังนี้

1. ปัญหาการใช้ที่ดินไม่เหมาะสม ได้แก่ การใช้ที่ดินไม่สอดคล้องกับสมรรถนะของที่ดิน การใช้ที่ดินผิดประเภทและการใช้ที่ดินไม่ถูกต้องตามหลักการอนุรักษ์โดยเอาพื้นที่เกษตรกรรมไปใช้ในกิจกรรมอื่น

2. ปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรดินเป็นปัญหาจากการสืบเนื่องจากการใช้ที่ดินอย่างไม่ถูกต้องและไม่เหมาะสมโดยเฉพาะอย่างยิ่งพื้นที่ลาดชันสูง อันได้แก่ พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่ถูกทำลายก่อให้เกิดการชะล้างพังทลายและดินเสื่อมโทรมแต่ละปีจะมีการสูญเสียหน้าดิน อันเกิดจากการชะล้างพังทลาย

3. ปัญหาการใช้ที่ดินที่มีศักยภาพทางการเกษตรต่ำ

4. ปัญหาเรื่องกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ได้แก่ ปัญหาการไม่มีเอกสารสิทธิ์ในที่ดิน และปัญหาการกระจาย การถือครองที่ดิน พื้นที่ที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรมีหลายพื้นที่ถูกถือครองโดยไม่มีเอกสารสิทธิ์ที่ถูกต้องตามกฎหมาย จึงไม่มีแรงจูงใจในการบำรุงรักษาที่ดิน

5. ปัญหามลพิษทางดิน ได้แก่ สารพิษตกค้างจากการใช้ในการเกษตร อุตสาหกรรม และชุมชน

3.3 ทรัพยากรน้ำ

กลุ่มจังหวัดฯ มีภูมิประเทศเป็นภูเขาสูง จึงกลายเป็นแหล่งต้นน้ำลำธารที่สำคัญของประเทศ แหล่งน้ำจืดที่สำคัญมีดังนี้

1) แม่น้ำอิง ต้นกำเนิดจากดอยหลวง ในอำเภอแม่ใจ จังหวัดพะเยา แล้ววกลงใต้ลงกว๊านพะเยา อำเภอพะเยา แล้ววกขึ้นเหนือ ผ่านอำเภอดอกคำใต้ อำเภอจุน จังหวัดพะเยา ผ่านอำเภอป่าแดด อำเภอเทิง อำเภอขุนตาล อำเภอเม็งราย แล้วลงสู่แม่น้ำโขงที่อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ความยาว 270 กิโลเมตร

2) แม่น้ำกก ต้นกำเนิดอยู่ที่ภูเขาทางตอนเหนือของเมืองกก ในรัฐเชียงตุงของพม่า ไหลลงทางใต้เข้าเขตแดนไทยที่ช่องแม่น้ำกก อำเภอแม่อาย จังหวัดเชียงใหม่ ผ่านเชียงราย ไปออกแม่น้ำโขงที่อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงรายในเขตประเทศไทย มีความยาว 110 กิโลเมตร

3) แม่น้ำยม ต้นกำเนิดบริเวณดอยภูรังกาในเทือกเขาผีปันน้ำตะวันออก ในเขตอำเภอปง จังหวัดพะเยา ผ่านอำเภอเชียงม่วน อำเภอสอง อำเภอหนองม่วงไข่ อำเภอเมืองแพร่ อำเภอสูงเม่น อำเภอลอง อำเภอวังชิ้น จังหวัดแพร่ ผ่านสุโขทัย พิษณุโลก พิจิตร และบรรจบกับแม่น้ำน่านที่ตำบลเกยชัย อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ยาวประมาณ 700 กิโลเมตร

4) แม่น้ำน่าน ต้นกำเนิดอยู่ที่ดอยภูแวในเทือกเขาหลวงพระบาง และที่อำเภอป๊ว บนเทือกเขาเพชรบูรณ์ จังหวัดน่าน ไหลผ่านอำเภอท่าวังผา อำเภอเมืองน่าน อำเภอเวียงสา อำเภอนาน้อย อำเภอนาหมื่น จังหวัดน่าน อำเภอท่าปลา อำเภอลับแล อำเภอตรอน อำเภอพิชัย จังหวัดอุตรดิตถ์ ผ่านสุโขทัย พิษณุโลก พิจิตร แล้วไปบรรจบกับแม่น้ำปิง ของตำบลปากน้ำโพ อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ความยาวประมาณ740 กิโลเมตร

นอกจากนั้น ยังมีแหล่งน้ำตามธรรมชาติที่สำคัญคือ กว๊านพะเยา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพะเยา มีความกว้างประมาณ 4 กิโลเมตร ยาวประมาณ 7 กิโลเมตร รวมถึง กรมชลประทานและการไฟฟ้าฝ่ายผลิต ได้สร้างเขื่อน อ่างเก็บน้ำ ฝาย ทำนบ เพื่อเก็บกักน้ำไปใช้ประโยชน์ต่าง ๆ เช่น ใช้ในการเพาะปลูก ผลิตกระแสไฟฟ้าบรรเทาอุทกภัย เก็บน้ำไว้ใช้ฤดูแล้ง ผลักดันน้ำเค็ม และเพื่ออุปโภคบริโภค แหล่งเก็บกักน้ำที่สำคัญในภาคเหนือที่สำคัญมีดังนี้

สภาพปัญหาทรัพยากรน้ำของแต่ละจังหวัดในกลุ่ม มีดังนี้

<u>จังหวัดเชียงราย</u>

สาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดปัญหาทรัพยากรน้ำ ได้แก่ การขาดแคลนน้ำ พื้นที่ลุ่มน้ำมีปริมาณน้ำ ที่ไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้น้ำในพื้นที่ ปัญหาน้ำท่วม และปัญหามลพิษทางน้ำ ดังนี้

1. การตัดไม้ทำลายป่าป่าในพื้นที่ต้นน้ำลำธาร ทำให้ไม่สามารถชะลอปริมาณน้ำทำให้มีการไหลสม่ำเสมอได้ตลอดปี และทำให้เกิดปัญหาน้ำท่วมในช่วงฤดูฝน และในช่วงฤดูร้อนเกิดปัญหาน้ำขาดแคลน เปรียบเทียบได้ว่าในอดีตน้ำในแม่น้ำกกมีระดับสูง เคยล้นท่วมขึ้นพื้นที่ใกล้เคียงกับลำน้ำแต่ในปัจจุบันมีระดับน้ำลดลงมาก ซึ่งสาเหตุส่วนใหญ่เกิดมาจากการทำไร่เลื่อนลอยและการลักลอบตัดไม้ทำลายป่า

2. กรวด ดินและทรายจำนวนมาก ได้ถูกน้ำพัดพามาทับถมอย่างรวดเร็ว ความตื้นเขินของแม่น้ำจึงเกิดขึ้นในอัตราสูง

3. หนองน้ำตื้นเขินมีวัชพืชขึ้นปกคลุม ชาวบ้านที่อาศัยอยู่ข้างเคียงลงไปใช้พื้นที่ ที่ตื้นเขินปลูกผัก บางแห่งถูกใช้เป็นที่ทิ้งขยะมีเศษวัสดุก่อสร้างและเศษขยะอยู่ในลำเหมือง บางส่วนถูกบุกรุกเหลือเพียงลำน้ำแคบ ๆ

4. มีการปล่อยน้ำเสียจากชุมชนขนาดใหญ่ที่ตั้งอยู่ตามลำน้ำ ทำให้คุณภาพน้ำ ไม่สะอาด มีสารปนเปื้อน

5. การพัฒนาแหล่งน้ำ

ปัญหาที่สำคัญ คือ การบริหารจัดการแหล่งน้ำไม่ครอบคลุมพื้นที่ เกิดภัยแล้ง และน้ำท่วมขังในฤดูฝน

สาเหตุที่สำคัญ คือ งบประมาณบริหารจัดการน้ำไม่เพียงพอ ภูมิอากาศเปลี่ยนแปลง และแหล่งน้ำตื้นเขิน

ผลกระทบที่เกิดขึ้น คือ เกิดน้ำท่วมขังในพื้นที่อยู่อาศัยและพื้นที่เกษตรกรรมได้รับความเสียหายและน้ำอุปโภคบริโภคไม่เพียงพอ

การป้องกันแก้ไขปัญหาที่ผ่านมา ได้แก่ การจัดทำแผนแก้ภัยแล้ง ขุดลอกแหล่งน้ำ จัดทำแผนป้องกันน้ำท่วม และเพิ่มพื้นที่รองรับน้ำ

<u>จังหวัดพะเยา</u>

ประเมินสถานการณ์ด้านทรัพยากรแหล่งน้ำ จากการสูญเสียความสามารถในการเก็บกักน้ำของแหล่งน้ำตามธรรมชาติ ได้แก่ กว๊านพะเยา หนองเล็งทราย แม่น้ำอิง ลำน้ำสาขา และแม่น้ำยม มีความสามารถในการเก็บกักน้ำน้อยลงอันเนื่องมาจากตื้นเขินของแหล่งน้ำ ซึ่งเกิดจากการชะล้างพังทลายของดินก่อให้เกิดตะกอนลงไปสะสมอยู่ในแหล่งน้ำต่าง ๆ นอกจากนี้ยังเกิดจากการทับถมของซากวัชพืช การก่อสร้างฝาย หรือทำนบกั้นน้ำโดยไม่มีประตูระบายทรายและการบุกรุกที่ดินริมน้ำ และอีกสาเหตุหนึ่ง ความเสื่อมโทรมและการสูญเสียแหล่งน้ำอันเป็นน้ำลำธาร จากการลักลอบตัดไม้ทำลายป่า การบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อขยายพื้นที่เกษตรกรรม การทำไร่เลื่อนลอย รวมทั้งการถูกไฟป่าเผาทำลาย จนภูเขากลายสภาพเป็นเขาหัวโล้น โดยเฉพาะบริเวณเทือกเขาด้านตะวันออกเฉียงใต้ของจังหวัด เริ่มจากด้านใต้ของอำเภอดอกคำใต้เรื่อยขึ้นไปจนถึงทิศเหนือของอำเภอจุน

สภาพปัจจุบัน พบว่า มีการขาดแคลนน้ำในพื้นที่ชลประทานของโครงการต่างๆ รวม32.7 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 10.98 ของปริมาณความต้องการน้ำในปัจจุบัน และมีช่วงเวลาการขาดแคลน 1-11 ปี โดยลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำอิงตอนกลางมีช่วงเวลาการขาดแคลนสูงที่สุด คือ มีจำนวนปีของความขาดแคลน 11 ปี และมีปริมาณน้ำขาดแคลน 22.04 ล้านลูกบาศก์เมตร/ปี ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการขาดแคลนน้ำในพื้นที่รับประโยชน์ของโครงการขนาดเล็กที่กระจายอยู่ตามลำน้ำย่อย ส่วนลุ่มน้ำสาขาแม่ลาวมีช่วงเวลาการขาดแคลนน้อยที่สุด โดยมีจำนวนปีของความขาดแคลน 1 ปี และมีปริมาณน้ำขาดแคลน 0.86 ล้านลูกบาศก์เมตร/ปี สำหรับน้ำอุปโภค-บริโภคของชุมชนขนาดใหญ่ พบว่า มีปริมาณน้ำเพียงพอ

สภาพอนาคต เมื่อมีการพัฒนาโครงการศักยภาพตามแผน (พิจารณาเฉพาะโครงการขนาดกลาง) พบว่า มีการขาดแคลนน้ำในพื้นที่ชลประทานของโครงการต่างๆ รวม 32.99 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 10.95 ของปริมาณความต้องการน้ำในอนาคตและมีช่วงเวลาการขาดแคลน 1-11 ปี โดยลุ่มน้ำสาขาน้ำแม่น้ำอิงตอนกลาง และแม่ลาว มีการขาดแคลนน้ำเพิ่มขึ้น

จังหวัดแพร่

การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ในพื้นที่ลุ่มน้ำยมเพื่อจัดสรรน้ำให้พอเพียงต่อการใช้ประโยชน์ของชุมชน โดยในส่วนของแหล่งน้ำใต้ดินมีบ่อน้ำบาดาลที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมทรัพยากรธรณี กรมโยธาธิการ สำนักงานเร่งรัด พัฒนาชนบท และกรมอนามัย มีจำนวนรวม 2,323 บ่อ ส่วนการจัดการน้ำผิวดินในรูปของการสร้างแหล่งเก็บน้ำ ได้แก่ โครงการชลประทาน ขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก มีจำนวน 5 โครงการ 26 โครงการ และ 596 โครงการ ตามลำดับ โดยสามารถกักเก็บน้ำได้ 391.3 ลูกบาศก์เมตร ครอบคลุมพื้นที่รับประโยชน์ 1,538,975 ไร่ ส่วนพื้นที่ที่เหลือเป็นโครงการสูบน้ำด้วยพลังงานไฟฟ้า 108 โครงการ มีพื้นที่รับน้ำ 145,210 ไร่

อย่างไรก็ตามในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในพื้นที่จังหวัดแพร่ ยังจำเป็นต้องพิจารณาภัยธรรมชาติที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ภัยแล้งและอุทกภัย ซึ่งจากข้อมูลศูนย์ภูมิภาคเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (ภาคเหนือ) ภาควิชาภูมิศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปี พ.ศ. 2548 ศึกษาไว้ว่าพื้นที่จังหวัดแพร่มีหมู่บ้านที่ไม่เสี่ยงต่อภัยแล้งและเสี่ยงต่อภัยแล้งในจำนวนใกล้เคียงกัน จำนวน 314 หมู่บ้านและ 342 หมู่บ้าน โดยพื้นที่ที่มีความเสี่ยงถึงเสี่ยงน้อย มีจำนวนร้อยละ 46.60 ซึ่งส่วนใหญ่มีระดับความเสี่ยงน้อย ร้อยละ 39.11

จังหวัดน่าน

สภาพปัญหาทรัพยากรน้ำ

1) แหล่งน้ำที่มีอยู่ไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่เนื่องจากมีขนาดเล็กและตื้นเขินขาดระบบส่งน้ำและเครื่องสูบน้ำ ตลอดจนการบริหารจัดการที่ดี

2) ขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค ตลอดจนแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร โดยเฉพาะในช่วงฤดูแล้งในบริเวณพื้นที่ใกล้ลำน้ำหรือแหล่งน้ำขนาดเล็ก

3) การบุกรุกพื้นที่แหล่งน้ำจากชาวบ้านบริเวณแหล่งน้ำหลายสายถูกบุกรุกจากชาวบ้านเพื่อนำไปใช้เป็นพื้นที่เพาะปลูกโดยเฉพาะการปลูกพืชสวนและไร่นา เป็นต้น

4) คุณภาพน้ำในลำน้ำสายสำคัญบางสายเสื่อมโทรม เนื่องจากมีการทิ้งสิ่งปฏิกูลและสารเคมีลงสู่แม่น้ำโดยตรงโดยเฉพาะลำน้ำที่ไหลผ่านแหล่งชุมชนจะมีปัญหาคุณภาพน้ำและมีสิ่งปฏิกูลเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก

5) การพัฒนาพื้นที่แหล่งน้ำที่มีอยู่ไม่ได้รับการพัฒนาและปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพและมีสมรรถภาพในการเก็บและการระบายน้ำ

6) ปัญหาน้ำท่วมฉับพลันที่เกิดขึ้นในบางชุมชนที่เกิดเนื่องจากลำน้ำมีความลาดชันสูงไม่มีแหล่งเก็บกักน้ำและชะลอการไหลของน้ำ อีกทั้งยังเป็นพื้นที่ที่เป็นทางผ่านของน้ำอีกด้วย

การดำเนินงานที่ผ่านมา

1) การจัดทำโครงการชลประทานทั้งที่มีขนาดเล็ก กลาง และใหญ่ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำและความต้องการน้ำในช่วงฤดูแล้ง

2) การดำเนินการขุดเจาะบ่อบาดาลเพื่อเป็นแหล่งน้ำสำหรับการอุปโภค-บริโภคจากหลายหน่วยงาน

แนวโน้มในอนาคต

สถานการณ์ของปัญหาของแหล่งน้ำ เช่น ปัญหาการขาดแคลนน้ำใช้ในช่วงฤดูร้อน ปัญหาน้ำท่วมในช่วงฤดูฝนที่เกิดขึ้นในบางพื้นที่ ปัญหาการบุกรุกพื้นที่แหล่งน้ำ ปัญหาการพัฒนาพื้นที่แหล่งน้ำ และปัญหาคุณภาพแหล่งน้ำ ในอนาคตเมื่อคำนึงถึงความต้องการที่เพิ่มขึ้นของการใช้น้ำในด้านต่างๆ อันเนื่องมาจากการเพิ่มขึ้นของประชากร การเจริญเติบโตด้านเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งจะทำให้เกิดความไม่สมดุลในด้านการใช้น้ำและทรัพยากรธรรมชาติอื่นที่เกี่ยวข้อง อาจก่อให้เกิดปัญหาต่างๆตามมา ปัญหาเหล่านี้ก็ยังคงเป็นปัญหาที่สำคัญที่ควรได้รับการแก้ไขอย่างต่อเนื่อง

3.4 ปัญหามลพิษทางอากาศ

พื้นที่ภาคเหนือตอนบน ประสบปัญหาหมอกควันอย่างรุนแรงในช่วงต้นปี 2550 ตรวจพบแนวโน้มการเพิ่มสูงขึ้นของปริมาณฝุ่นขนาดเล็ก (PM10) ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2550 เป็นต้นมา และพบการเพิ่มสูงขึ้นอย่างชัดเจนตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2550 จากข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียมตรวจพบ จุดความร้อน (Hotspot) จำนวนมากในพื้นที่ประเทศไทย พม่า ลาว เวียดนาม และกัมพูชา ประกอบกับในช่วงเวลาดังกล่าวมวลอากาศเย็นเริ่มปกคลุมพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย สภาพอากาศแห้งและนิ่ง ฝุ่นละอองสามารถแขวนลอยอยู่ในบรรยากาศได้นาน ไม่สามารถแพร่กระจายออกไปได้และไม่ตกลงสู่พื้น ก่อให้เกิดสภาพฟ้าหลัว มีหมอกควันปกคลุม ทัศนวิสัยต่ำกว่า 1 กิโลเมตร ในหลายจังหวัด

3.5 สถานการณ์อุทกภัย

สถานการณ์อุทกภัยของกลุ่มจังหวัดฯ ในปี 2551 มีพื้นที่ประสบภัยทั้งสิ้น 113 อำเภอ 229 ตำบล 1,499 หมู่บ้าน จำนวนผู้ประสบภัย รวม 899,102 คน มูลค่าความเสียหาย 275,589 บาท โดยพื้นที่จังหวัดที่มีมูลค่าความเสียหายสูงที่สุดคือจังหวัดเชียงราย

ตารางที่ 23 สรุปสถานการณ์อุทกภัย ปี 2551 กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2

จังหวัด	พื้นที่ประสบภัย			จำนวนผู้ประสบภัย (คน)	มูลค่าความเสียหาย (บาท)
	อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน		
เชียงราย	11	56	118	169,991	275,589
พะเยา	9	55	659	315,207	87,039
แพร่	8	43	321	193,394	53,291
น่าน	15	75	401	220,510	67,321
รวม	**113**	**229**	**1,499**	**899,102**	**275,589**

ที่มา กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

3.6 สถานการณ์ภัยแล้ง

สถานการณ์ภัยแล้วของกลุ่มจังหวัดฯ ในปี 2551 มีพื้นที่ประสบภัยรวม 48 อำเภอ 331 ตำบล 2,868 หมู่บ้าน จำนวนผู้ประสบภัยรวม 677,367 คน พื้นที่เกษตรที่ได้รับความเสียหายรวม 337,543 ไร่ ความเสียหายเบื้องต้น 217,522,512 บาท

ตารางที่ 24 สรุปสถานการณ์ภัยแล้ง ปี 2551 กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2

จังหวัด	พื้นที่ประสบภัย			จำนวนผู้ประสบภัย (คน)	พื้นที่เกษตรที่ได้รับความเสียหาย(ไร่)	ความเสียหายเบื้องต้น(บาท)
	อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน			
เชียงราย	18	121	1,379	376,348	125,661	-
พะเยา	9	58	487	62,698	83,810	49,928,562
แพร่	8	73	443	175,215	78,072	88,717,450
น่าน	13	79	559	63,456	50,000	78,876,500
รวม	**48**	**331**	**2,868**	**677,367**	**337,543**	**217,522,512**

ที่มา กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

สถานการณ์ไฟป่าของกลุ่มจังหวัดฯ ปี 2552 มีความถี่รวม 116 ครั้ง พื้นที่เสียหายรวม 490.50 ไร่ โดยจังหวัดเพะเยาเป็นจังหวัดที่มีความถี่ในการเกิดไฟป่าสูงที่สุด 50 ครั้ง พื้นที่เสียหาย 193 ไร่

ตารางที่ 25 สรุปรายงานไฟป่าตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2553 ถึงวันที่ 29 เมษายน 2554 กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2

ลำดับ	จังหวัด	ความถี่(ครั้ง)	พื้นที่เสียหาย(ไร่)
1	เชียงราย	22	62.5
2	พะเยา	50	193
3	แพร่	42	227
4	น่าน	2	8
	รวม	**116**	**490.50**

ที่มา : กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

3.8 สถิติภัยพิบัติแผ่นดินไหว

จังหวัดที่เสียงภัยมีดังนี้ ในปี พ.ศ.2550 วัดความสูงสุดได้ที่ 3.1 ริกเตอร์ ต่ำสุด 3.8 ริกเตอร์ ในปี พ.ศ.2551 วัดความสูงได้ที่ 3.9 ริกเตอร์ ต่ำสุด 3.1 ริกเตอร์ ในปี พ.ศ.2552 วัดความสูงได้ที่ 7.9 ริกเตอร์ ต่ำสุด 3.5 ริกเตอร์

ตารางที่ 26 แสดงจำนวนการเกิดภัยพิบัติแผ่นดินไหว (ปี พ.ศ.2550-2552)

ปี พ.ศ.2550		ปี พ.ศ.2551		ปี พ.ศ. 2552	
ต่ำสุด	ต่ำสุด	สูงสุด	ต่ำสุด	สูงสุด	ต่ำสุด
3.1	3.8	3.9	3.1	7.9	3.5

3.9 สรุปประเด็นสำคัญและความต้องการ ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2

กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 มีปัญหาสำคัญเร่งด่วนที่ต้องการพัฒนาเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันที่สูงขึ้น ที่สำคัญมี 4 ประการดังนี้คือ

1. ปัญหาการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานรองรับการขยายตัวด้านการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวกับกลุ่มประเทศ GMS ทั้งเส้นทางคมนาคมทางบก, ทางน้ำ และทางอากาศ เช่น ทางบก ยังขาดถนนที่มีมาตรฐานรองรับการเชื่อมโยงเส้นทาง R2A และ R3B ขาดเส้นทางรถไฟเชื่อมโยงเส้นทางรถไฟ จากจีนไปสู่สถานีรถไฟเด่นชัย จ.แพร่ ทั้งการคมนาคมยังขาดการพัฒนาระบบการเดินเรือที่เป็นสากล การคมนาคมทางอากาศยังขาดเที่ยวบิน ที่บินตรงไปเมืองคุนหมิง สาธารณรัฐประชาชนจีน เป็นต้น

2. ปัญหาการพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยว ร่วมกันกับประเทศกลุ่ม GMS ปัจจุบันมีการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวในลักษณะต่างคนต่างทำ ขาดหน่วยงานที่เป็นศูนย์กลางในการพัฒนาและส่งเสริมตลอดจนระบบการให้บริการข้อมูล ข่าวสาร และสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว จึงทำให้ไม่สามารถทำให้สภาพการท่องเที่ยวเป็นสากลได้

3. ปัญหาการเคลื่อนย้ายของประชากรในกลุ่มประเทศ GMS ทั้งสหภาพพม่า-สปป.ลาว และแรงงานต่างด้าว ที่เคลื่อนย้ายสู่ชายแดน เป็นต้น ต้นเหตุของปัญหาทางด้านสังคมทั้งปัญหาแรงงาน ปัญหายาเสพติด และปัญหาความมั่นคงของประเทศได้ เป็นต้น

4. ปัญหาการพัฒนาเศรษฐกิจ ด้านการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว ซึ่งปัจจุบันยังขาดหน่วยงานที่จะเป็นศูนย์กลางในการให้ความรู้ด้านการค้ากับกลุ่มประเทศ GMS ทั้งระเบียบกฎหมายการค้าระหว่างประเทศ พิธีการศุลกากร พิธีการตรวจคนเข้าเมืองแรงงานต่างชาติ และระบบการเงิน การธนาคารในหลายประเทศ ยังไม่เป็นที่แพร่หลายและมีมาตรฐานพอ ส่งผลให้การค้าขายตามแนวชายแดนไม่สามารถพัฒนาให้เป็นระบบสากลที่มีมาตรฐานรองรับ ในปัจจุบันได้ใช้เงินสดในการค้าขายตามแนวชายแดน ซึ่งทำให้อัตราการขยายตัวของการค้าไม่สามารถขยายตัวได้

5. ปัญหาการเสื่อมโทรมของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีปัญหาภัยพิบัติเกิดขึ้นบ่อยครั้ง ทั้งอุทกภัย ดินถล่ม แผ่นดินไหว และปัญหามลพิษหมอกควัน เป็นต้น ซึ่งหวังว่าจะได้รับการแก้ไขจากทั้งในกลุ่มจังหวัดและประเทศสมาชิก GMS

สรุปแล้ว ปัญหาทั้ง 5 ประเด็นนี้ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 มีความจำเป็นและสำคัญเร่งด่วนที่ต้องได้รับการแก้ไขให้มีการพัฒนาเพื่อการกินดี อยู่ดี ของประชากรในกลุ่มจังหวัดตลอดจนประชากรในกลุ่มประเทศ GMS ให้มีคุณภาพที่ดียิ่งขึ้น และส่งผลถึงการเจริญเติบโตของ GPP และ GDP สูงขึ้นต่อไป

4. การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมปัจจัยภายใน (จุดแข็ง จุดอ่อน) และปัจจัยภายนอก (โอกาส ข้อจำกัด)

4.1 จุดแข็ง

ลำดับ	จุดแข็ง (Strength)	คะแนน
1.	มีทรัพยากรธรรมชาติที่มีความสมบูรณ์และหลากหลายทางชีวภาพ สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาทั้งด้านเกษตรกรรมและการท่องเที่ยว	6.17
2.	เป็นกลุ่มจังหวัดที่มีชายแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน(ลาวและพม่า)	3.50
3.	มีศิลปะและวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น	4.30
4.	มีสนามบินนานาชาติที่มีศักยภาพในการเชื่อมโยงกับเมืองหลักในเขตภูมิภาคเอเชียอาคเนย์และอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง GMSและประเทศข้างเคียง	2.31
5.	มีโครงการหลวงและศูนย์ศึกษาพัฒนาตามโครงการพระราชดำริที่เข้ามามีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการพัฒนาในเขตพื้นที่กลุ่มจังหวัด	1.92
6.	มีวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่นที่สามารถยกระดับให้กับกิจกรรมท่องเที่ยวระดับจังหวัดกลุ่ม	1.88
	รวม	28.997

4.2 จุดอ่อน

ลำดับ	จุดอ่อน (Weakness)	คะแนน
1.	คนท้องถิ่นส่วนใหญ่ไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและสังคมที่เป็นปัจจัยสำคัญในการเสริมสร้างความมั่นคงของคนในกลุ่มจังหวัด	1.60
2.	ชุมชนท้องถิ่นยังไม่สามารถนำทรัพยากรการท่องเที่ยวและทุนทางสังคมที่มีอยู่ มาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างคุ้มค่าและยั่งยืน	1.53
3.	ขาดระบบการบริหารจัดการน้ำที่มีประสิทธิภาพ และไม่สามารถนำน้ำมาใช้ประโยชน์ด้านเกษตรกรรมอย่างคุ้มค่า	1.52
4.	เกษตรกรมีค่านิยมในการประกอบอาชีพลอกเลียนแบบกัน ทำให้ผลผลิตตกต่ำ ล้นตลาดและไม่มีคุณภาพ	1.45
5.	ทรัพยากรธรรมชาติทั้งป่าไม้และน้ำถูกทำลายอย่างรวดเร็วทำให้สภาพนิเวศเปลี่ยนแปลงและเสื่อมถอยอย่างรวดเร็ว	1.21
6.	ขาดระบบการคมนาคมขนส่ง(Logistics) ในการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวต่างๆอย่างเป็นระบบและทั่งถึง	14.37
	รวม	1.60

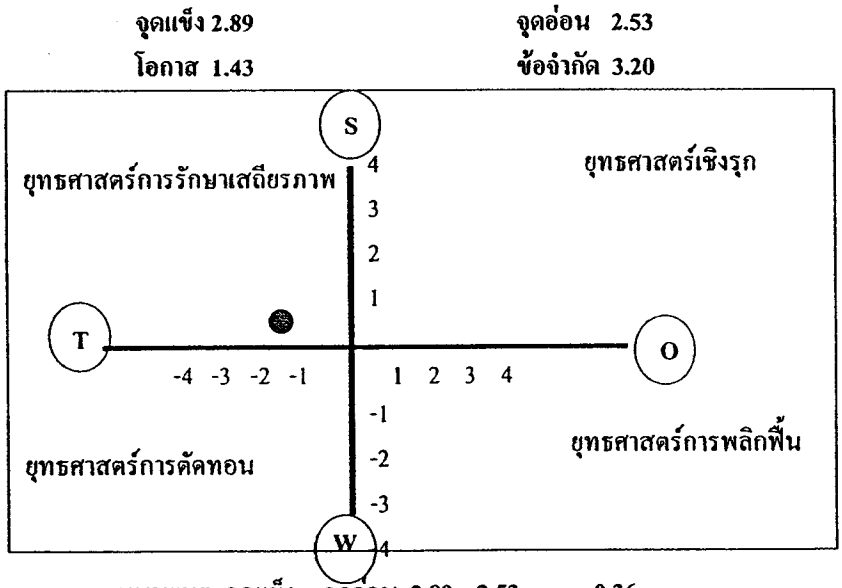
4.3 โอกาส

ลำดับ	โอกาส (Opportunity)	คะแนน
1.	สาธารณรัฐประชาชนจีนให้ความสำคัญและเร่งรัดการพัฒนาแม่น้ำโขงให้เป็นเส้นทางคมนาคมขนส่งทางน้ำที่สามารถเชื่อมโยงการค้ากับประเทศต่างๆในเขตลุ่มน้ำโขง	1.60
2.	สาธารณรัฐประชาชนจีนเป็นตลาดเป้าหมายที่มีประชากรจำนวนมากและมีกำลังซื้อสูง	1.53
3.	กระแสตื่นตัวด้านการรักษาสุขอนามัย ทำให้คนหันมาสนใจอาหารปลอดสารพิษมากขึ้น	1.52
4.	กระแสการตื่นตัวเรื่องภาวะโลกร้อน ทำให้เกิดความตระหนักในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	1.45
5.	มีองค์กรระหว่างประเทศที่มีความพร้อมในด้านการสนับสนุนโครงการความร่วมมือระหว่างประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง	1.21
	รวม	14.37

4.4 ภัยอุปสรรค

ลำดับ	ภัยอุปสรรค (Threat)	คะแนน
1.	ความขัดแย้งและปัญหาการเมืองที่ไม่มีเสถียรภาพ ทำให้การบริหารจัดการส่วนภูมิภาคชะลอตัว ไม่สามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง	2.78
2.	ราคาผลผลิตทางการเกษตรไม่แน่นอน ผันผวนตลอดเวลา	4.16
3.	ราคาน้ำมันและพลังงานไม่มีเสถียรภาพ เป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดความเสียงในการลงทุน	2.77
4.	ปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองทำให้เศรษฐกิจได้รับความเสียหายและนักลงทุนขาดความเชื่อมั่นในการลงทุน	2.84
5.	ฝ่ายการเมืองเข้ามาแทรกแซง ทำให้การพัฒนาไม่เป็นไปตามวิสัยทัศน์และประเด็นยุทธศาสตร์ที่กลุ่มจังหวัดกำหนดไว้	3.86
6.	จีนและเวียดนามเป็นคู่แข่งที่สำคัญในการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปในตลาดล่าง	2.15
	รวม	32.00

.5 ภาพแผนภูมิกราฟ - ตำแหน่งของการพัฒนากลุ่มจังหวัด

หมายเหตุ จุดแข็ง - จุดอ่อน 2.89 – 2.53 = 0.36

โอกาส - ข้อจำกัด 1.43 - 3.20 = - 1.7

ผลวิเคราะห์(SWOT) ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 จุดแข็งของกลุ่มจังหวัดมีค่าคะแนน 2.89 กราฟแสดงจุดอ่อนของกลุ่มจังหวัดมีค่าคะแนน 2.53 เมื่อนำจุดแข็งมาลบกับจุดอ่อนจะได้ค่าคะแนนที่ 0.36 และโอกาสพิจารณาของกลุ่มจังหวัด มีค่าคะแนน 1.43 ข้อจำกัดของกลุ่มจังหวัดมีค่าคะแนนเท่ากับ 3.20 เมื่อนำค่าคะแนนของโอกาสมาลบกับข้อจำกัด จะได้ค่าคะแนนที่ -1.7 สรุปแล้ว เมื่อทำผลที่ได้ไป POT กราฟค่าที่จะได้อยู่ตำแหน่งยุทธศาสตร์การรักษาเสถียรภาพ ซึ่งหมายถึง การพัฒนากลุ่มจังหวัดที่ต้องรักษามีเสถียรภาพในการเติบโตอยู่ระดับที่เป็นอยู่และเพิ่มศักยภาพในกลุ่มจังหวัดเพิ่มมากยิ่งขึ้น รายละเอียดตามที่ปรากฏในแผนภูมิกราฟในตาราง

5. ตำแหน่งการพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2

จากจุดแข็งประกอบกับโอกาสที่เกิดขึ้น กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 มีศักยภาพในด้านที่ตั้งสามารถเชื่อมโยงการพัฒนาพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและสังคมกับกลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง (GMS) และเอเชียใต้ (BIMSTEC) มีวัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มล้านนาตะวันออกที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าหัตถกรรมอุตสาหกรรม/สินค้าชุมชน เป็นฐานการผลิตสินค้าเกษตร โดยมีพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ยางพารา ชา กาแฟ และผลไม้ (ลิ้นจี่ ลำไย) มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรมที่หลากหลาย นอกจากนั้นสามารถที่จะพัฒนาเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับประเทศในกลุ่ม GMS และ BIMSTEC ทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ ประกอบกับมีสถาบันการศึกษาหลายระดับ พร้อมรองรับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อสนับสนุนการพัฒนาด้านต่างๆ จึงกำหนดทิศทางการพัฒนาได้ดังนี้

1) พัฒนากลุ่มจังหวัดฯ ให้เป็นประตูการค้าการลงทุนและ โลจิสติกส์เชื่อมโยงกับประเทศใน กลุ่ม GMS และ BIMSTEC โดยจังหวัดเชียงรายจะเป็นช่องทางการค้าหลักผ่านทางเส้นทาง R3A R3B และทางแม่น้ำโขง รวมถึงพัฒนาช่องทางการค้าชายแดนจังหวัดน่านและพะเยา

2) พัฒนาการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้า โดยเฉพาะสินค้าที่มีศักยภาพในพื้นที่ เช่น ข้าวเจ้า ข้าวเหนียว ยางพารา ชา กาแฟ และผลไม้ (ลิ้นจี่ ลำไย) เป็นต้น โดยเน้นการพัฒนาแบบครบวงจร เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต มาตรฐานความปลอดภัย ลดต้นทุนการผลิต การแปรรูป/บรรจุภัณฑ์ การวิจัยพัฒนา และการสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและผู้ประกอบการ เพื่อไปเชื่อมโยงกับตลาด

3) พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ วัฒนธรรมและสุขภาพ เชื่อมโยงในกลุ่มจังหวัด ระหว่างกลุ่มจังหวัด และประเทศในกลุ่ม GMS และ BIMSTEC เช่น เส้นทางท่องเที่ยวลำน้ำโขง และเส้นทางท่องเที่ยวตามเส้น R3A เส้นทางท่องเที่ยววัฒนธรรมล้านนาตะวันออก เป็นต้น การพัฒนาบุคลากรและส่งเสริมการตลาดร่วมกัน

4) ดำรงฐานทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์และการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี ทั้งดิน น้ำ ป่าไม้ หมอกควัน รวมถึงการป้องกันแก้ไขปัญหาภัยธรรมชาติโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

ดังนั้นกลุ่มจังหวัดฯ จึงร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ในการพัฒนาว่า

"ประตูการค้าสู่สากล โดดเด่นวัฒนธรรมล้านนา
ดิน น้ำ ป่า สมบูรณ์ ประชาชนอยู่ดีมีสุข"

พันธกิจ

1. เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการลงทุน โลจิสติกส์ ด้านการเกษตรและอุตสาหกรรม และด้านการท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มรายได้
2. ดำรงฐานทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์และการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี

ประเด็นยุทธศาสตร์

1. พัฒนาการค้า การลงทุน และโลจิสติกส์เชื่อมโยงสู่สากล
2. การสร้างความเข้มแข็งให้ภาคเกษตร อุตสาหกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่า
3. พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมและสุขภาพ
4. ดำรงฐานทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์และการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี

แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒

(จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน)

พ.ศ. 2553 - พ.ศ. 2556

วิสัยทัศน์ : ประตูการค้าสู่สากล โดดเด่นวัฒนธรรมล้านนา ดิน น้ำ ป่า สมบูรณ์ ประชาชนอยู่ดีมีสุข

พันธกิจ : 1.เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการลงทุน โลจิสติกส์ ด้านการเกษตรและอุตสาหกรรม และด้านการท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มรายได้

2.ดำรงฐานทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์และการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1. พัฒนาการค้า การลงทุน และโลจิสติกส์เชื่อมโยงสู่สากล

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					กลยุทธ์
		พ.ศ. 2553	พ.ศ. 2554	พ.ศ. 2555	พ.ศ 2556	พ.ศ. 2553 – พ.ศ. 2556	
-เพิ่มมูลค่าการค้าต่างประเทศของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2	-มูลค่าการค้าต่างประเทศของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 เพิ่มขึ้น ร้อยละ 15 ต่อปี	8	8	12	12	10	**1. การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน** 1.1 สร้างความร่วมมือและความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านด้านการค้า การลงทุน Logistics 1.2 กระตุ้นเอกชนให้มาลงทุนในกลุ่มจังหวัด/ประเทศเพื่อนบ้าน GMS 1.3 จัดกิจกรรมส่งเสริมการค้า การลงทุนกับประเทศเพื่อนบ้านและในประเทศ

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					กลยุทธ์
		พ.ศ. 2553	พ.ศ. 2554	พ.ศ. 2555	พ.ศ 2556	พ.ศ. 2553 – พ.ศ. 2556	
							2. ส่งเสริมการค้า การลงทุน 2.1 พัฒนาและส่งเสริมผู้ประกอบการให้มีประสิทธิภาพสามารถแข่งขันได้ในระดับภูมิภาค 2.2 ส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจ SMEs โดยการอบรม นักธุรกิจ การหาแหล่งเงินทุน และพันธมิตรทางการค้า **3. การพัฒนา Logistics รองรับการเชื่อมโยง NSEC ตามกรอบความร่วมมือ GMS** 3.1 จัดตั้งศูนย์บริหารจัดการ Logistics และ Supply Chain 3.2 ผลักดันด้านโครงสร้างพื้นฐานในการขนส่ง ทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ 3.3 พัฒนาระบบฐานข้อมูลการค้าและการเชื่อมโยงข้อมูล 3.4 จัดการความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน/องค์กรพัฒนาเอกชนกับต่างประเทศ 3.5 บริหารจัดการกฎระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง 3.6 ผลิตบุคลากรด้าน Logistics ในระดับอุดมศึกษาและบุคลากรภาคการผลิต

บัญชีรายการชุดโครงการ			งบประมาณดำเนินการ (บาท)				หน่วยดำเนินการ
โครงการ (จัดลำดับตามความสำคัญ)	แหล่ง งป.	ผลผลิต	พ.ศ.2553	พ.ศ.2554	พ.ศ.2555	พ.ศ.2556	
1. โครงการจัดทำแผนแม่บท กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 (จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน) เพื่อรองรับการเชื่อมโยงและแนวเส้นทางเศรษฐกิจเหนือ-ใต้ (North- South Economic Corridor) ตามกรอบความร่วมมืออนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง(GMS)	1	1	20,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000	สำนักงานจังหวัดเชียงราย
2.โครงการแสดงและจำหน่ายสินค้าของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 และกลุ่มประเทศอนุภาคลุ่มน้ำโขง (GMS)	1	1	15,000,000	15,000,000	15,000,000	15,000,000	สำนัก งานพาณิชย์จังหวัดเชียงราย
3.โครงการส่งเสริมความร่วมมือทีมไทยแลนด์/ล้านนา	1	1	2,000,000	2,000,000	2,000,000	2,000,000	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดพะเยา
4. โครงการประชาสัมพันธ์เชิงรุกดึงดูดการค้าและการลงทุน	1	1	3,000,000	3,000,000	3,000,000	3,000,000	สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัด เชียงราย , พะเยา , แพร่ ,น่าน
5. โครงการส่งเสริมความรู้ผู้ประกอบการในกลุ่มจังหวัดเพื่อการค้ากับประเทศ GMS BIMSTEC และประเทศอื่นๆ	1	1	5,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงราย
6. โครงการพัฒนาสินค้าชุมชน (ด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์จากผ้า)	1	1	1,000,000	1,000,000	1,000,000	1,000,000	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดแพร่
7.โครงการศูนย์ประสานการบริหารจัดการเชื่อมโยงแนวเส้นทางระเบียงเศรษฐกิจ เหนือ-ใต้ (North-South Economic Corridor) ตามกรอบความร่วมมือกลุ่มประเทศ อนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง (GMS)	1	1	8,000,000	8,000,000	8,000,000	8,000,000	สำนักงานจังหวัดเชียงราย, พะเยา, แพร่, น่าน

บัญชีรายการชุดโครงการ			งบประมาณดำเนินการ (บาท)				หน่วยดำเนินการ
โครงการ (จัดลำดับตามความสำคัญ)	แหล่ง งป.	ผลผลิต	พ.ศ.2553	พ.ศ.2554	พ.ศ.2555	พ.ศ.2556	
8. โครงการสร้างความสัมพันธ์ทางการค้าการลงทุนของกลุ่มจังหวัดกับประเทศคู่ค้า	2	1	10,000,000	10,000,000	10,000,000	10,000,000	กรมเจรจาการค้า ก.พาณิชย์
9. โครงการนำผู้ประกอบการในกลุ่มจังหวัดเข้าร่วมงานแสดงและจำหน่ายสินค้าในต่างประเทศ	2	1	20,000,000	20,000,000	20,000,000	20,000,000	กรมส่งเสริมการส่งออก ก.พาณิชย์
10. โครงการส่งเสริมการลงทุนในประเทศเพื่อนบ้าน	2	1	20,000,000	20,000,000	20,000,000	20,000,000	กรมการค้าต่างประเทศ ก. พาณิชย์
11. โครงการจัดตั้งศูนย์กระจายสินค้า (ICD)	2	1	50,000,000	50,000,000	50,000,000	50,000,000	ก.คมนาคม
12. โครงการสนับสนุนการขนส่งสินค้า (Logistic) ด้วยระบบรางรถไฟ	2	1	50,000,000	50,000,000	50,000,000	50,000,000	ก.คมนาคม
13. โครงการก่อสร้างถนนเลียบชายแดนจังหวัด เชียงราย – พะเยา - น่าน	2	1	200,000,000	200,000,000	200,000,000	200,000,000	ก.คมนาคม
14. งบบริหารจัดการ (โครงการสนับสนุนการดำเนินงานของสำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2)	1	5	10,000,000	10,000,000	10,000,000	10,000,000	สำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 (เชียงราย)
รวมจำนวน 14 โครงการ จำนวนเงิน 1,611,000,000 บาท			**414,000,000**	**399,000,000**	**399,000,000**	**399,000,000**	

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2. การสร้างความเข้มแข็งให้ภาคเกษตร อุตสาหกรรม เพื่อเพิ่มมูลค่า

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					กลยุทธ์
		พ.ศ. 2553	พ.ศ. 2554	พ.ศ. 2555	พ.ศ 2556	พ.ศ. 2553 – พ.ศ. 2556	
-ยกระดับสินค้าการเกษตร และอุตสาหกรรมการเกษตรให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน	-สินค้าการเกษตร และอุตสาหกรรมการเกษตรมีคุณภาพได้มาตรฐานจากการรับรอง เพิ่มขึ้น ร้อยละ10	10	10	10	10	10	**1. การเพิ่มผลิตภาพและคุณภาพการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรม** 1.1 ส่งเสริมสินค้าที่มีลักษณะเฉพาะถิ่น และมีศักยภาพทางการตลาด 1.2 เพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตและลดต้นทุนการผลิตสินค้าเศรษฐกิจหลักที่มีการผลิตในปริมาณมาก (Mass Goods) 1.3 สร้างมูลค่าเพิ่มให้ผลผลิตสินค้าเกษตร โดยการปรับปรุงคุณภาพการผลิตตามหลักการผลิตที่ดีและเหมาะสม ภายใต้มาตรฐานความปลอดภัย และสนับสนุนการแปรรูป/บรรจุภัณฑ์ ที่ดึงดูดใจผู้บริโภคและตลาด 1.4 พัฒนากลุ่มธุรกิจและผู้ประกอบการอุตสาหกรรม วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมและวิสาหกิจชุมชน ให้มีศักยภาพในการแข่งขันตามแนวทาง Productivity

บัญชีรายการชุดโครงการ			งบประมาณดำเนินการ (บาท)				หน่วยดำเนินการ
โครงการ (จัดลำดับตามความสำคัญ)	แหล่ง งป.	ผลผลิต	พ.ศ.2553	พ.ศ.2554	พ.ศ.2555	พ.ศ.2556	
1.โครงการก่อสร้างตลาดกลางของสหกรณ์เพื่อบริการแก่สมาชิกและเกษตรกรทั่วไปพร้อมเครื่องอบลดความชื้นข้าว/ข้าวโพด	5	1	20,000,000	20,000,000	-	-	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพะเยา
2.โครงการยกระดับมาตรฐานยางพารา	5	1	30,000,000	35,000,000	30,000,000	30,000,000	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพะเยา,
3.โครงการเครือข่ายเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรตามแนวของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	5	1	3,100,200	2,000,000	2,000,000	2,000,000	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดพะเยา
4.โครงการพัฒนาตลาดสินค้าเกษตรเพื่อขยายตลาดภายในประเทศและการส่งออก	5	1	3,250,240	5,000,000	5,000,000	5,000,000	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงราย, พะเยา , แพร่ , น่าน
5.โครงการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร (ข้าว ลิ้นจี่ ลำไย ปลา)	5	1	10,000,000	10,000,000	10,000,000	10,000,000	สนง.เกษตรและสหกรณ์
6.โครงการเพิ่มขีดความสามารถ ในการแข่งขันทางการตลาดแก่สินค้าทางการเกษตร แก่กลุ่มผู้ผลิตสินค้าการเกษตร และ อุตสาหกรรมการเกษตร	5	1	20,000,000	20,000,000	20,000,000	20,000,000	สนง.เกษตรและสหกรณ์ -อุตสหกรรมจังหวัดเชียงราย
7. โครงการส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตการเกษตรเพื่อการส่งออก(ลิ้นจี่,ลำไย,ข้าวโพด,ยางพาราฯ)	5	1	10,000,000	10,000,000	10,000,000	10,000,000	สนง.สหกรณ์จังหวัด 4จังหวัด,เกษตรจังหวัด4จังหวัด
8. โครงการพัฒนาระบบการขนส่งผลผลิตการเกษตรและการบรรจุภัณฑ์เพื่อการส่งออก	5	1	20,000,000	20,000,000	20,000,000	20,000,000	สนง.เกษตรและสหกรณ์ 4 จังหวัด
รวมจำนวน 8 โครงการ จำนวนเงิน 432,350,240 บาท			**116,350,440**	**122,000,000**	**97,000,000**	**97,000,000**	

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3. **พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมและสุขภาพ**

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					กลยุทธ์
		พ.ศ. 2553	พ.ศ. 2554	พ.ศ. 2555	พ.ศ 2556	พ.ศ. 2553 – พ.ศ. 2556	
1. เพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มรายได้	-รายได้จากการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ต่อปี	8	8	12	12	10	**1. พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม และเชิงสุขภาพ** 1.1 ปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเดิม พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่และเชื่อมโยงกิจกรรมท่องเที่ยวต่อเนื่องในจังหวัด/กลุ่มจังหวัด/ระหว่างกลุ่มจังหวัด 1.2 พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ : เมืองเวียงสอง, เวียงวรนคร, เวียงลอ และเวียงกาหลง 1.3 พัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่ม (Niche Market) ในลักษณะกลุ่ม Long Stay กลุ่ม Ecotourism กลุ่มท่องเที่ยวเพื่อการศึกษาเรียนรู้ กลุ่มท่องเที่ยว เพื่อสุขภาพ กลุ่ม MICE **2. พัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยว ทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน GMS** 2.1 ส่งเสริมความร่วมมือการท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงตอนบน (GMS)

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					กลยุทธ์
		พ.ศ. 2553	พ.ศ. 2554	พ.ศ. 2555	พ.ศ 2556	พ.ศ. 2553 – พ.ศ. 2556	
							2.2 สร้างเครือข่าย ประสานความร่วมมือ และ เพิ่มสมรรถนะองค์กรของ การท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดให้เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านฯ โดยการจัดตั้งศูนย์สารสนเทศการท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมการตลาด **3. พัฒนามาตรฐานการบริการ และบุคลากรการท่องเที่ยวสู่สากล** 3.1 พัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจบริการท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการ แข่งขัน 3.2 พัฒนาบุคลากรด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพมาตรฐานโลก 3.3 พัฒนามาตรฐานการบริการที่มุ่งเน้นความสะดวกรวดเร็ว ความสะอาด ความปลอดภัย และประทับใจ 3.4 ชุมชนเข้มแข็งและมีส่วนร่วมพัฒนาการท่องเที่ยว **4. พัฒนาการประชาสัมพันธ์ และการตลาดท่องเที่ยว** 4.1 ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์และพัฒนาตลาดท่องเที่ยว 4.2 พัฒนาและส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวตลอดปี

บัญชีรายการชุดโครงการ			งบประมาณดำเนินการ (บาท)				หน่วยดำเนินการ
โครงการ (จัดลำดับตามความสำคัญ)	แหล่ง งป.	ผลผลิต	พ.ศ.2553	พ.ศ.2554	พ.ศ.2555	พ.ศ.255๖	
1. โครงการเชื่อมโยงวัฒนธรรมล้านนาตะวันออก	5	1	13,000,000	13,000,000	13,000,000	13,000,000	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย, พะเยา , แพร่ , น่าน
2. โครงการก่อสร้างศูนย์ประชุมและแสดงศิลปวัฒนธรรมล้านนาตะวันออกและกลุ่มประเทศ อนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง (GMS)	5	1	30,000,000	30,000,000	30,000,000	30,000,000	สำนักงานจังหวัดแพร่
3. โครงการตรูเดอล้านนาตะวันออก	5	1	15,000,000	15,000,000	15,000,000	15,000,000	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย
4. โครงการมหาสงกรานต์ล้านนาตะวันออก	5	1	2,800,000	2,800,000	2,800,000	2,800,000	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย, พะเยา , แพร่ , น่าน / ททท.ภาคเหนือ เขต 2
5. โครงการจัดตั้งศูนย์สารสนเทศการท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมการตลาด	5	1	16,000,000	4,000,000	4,000,000	4,000,000	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด เชียงราย, พะเยา , แพร่ , น่าน
6. โครงการพัฒนาความหลากหลายทางวัฒนธรรม (เส้นทางวัฒนธรรม) และ ส่งเสริมครูภูมิปัญญา 13 สาขา	5	1	15,000,000	15,000,000	15,000,000	15,000,000	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย, พะเยา , แพร่ , น่าน

บัญชีรายการชุดโครงการ			งบประมาณดำเนินการ (บาท)				หน่วยดำเนินการ
โครงการ (จัดลำดับตามความสำคัญ)	แหล่ง งป.	ผลผลิต	พ.ศ.2553	พ.ศ.2554	พ.ศ.2555	พ.ศ.2556	
7. โครงการส่งเสริมยุวชนอาสานำเที่ยว	5	1	2,000,000	2,000,000	2,000,000	2,000,000	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย, พะเยา , แพร่ , น่าน
8. โครงการ Road Show การท่องเที่ยวและศิลปวัฒนธรรมล้านนาตะวันออก	5	1	2,000,000	2,000,000	2,000,000	2,000,000	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย, พะเยา , แพร่ , น่าน
9. โครงการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวปลอดภัยเพื่อลดอุบัติเหตุ	5	1	8,000,000	8,000,000	8,000,000	8,000,000	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย, พะเยา , แพร่ , น่าน
10. โครงการจัดเทศกาล/งาน (Event) เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชื่อมโยงในกลุ่มจังหวัดล้านนาตะวันออก	3	1	5,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000	อปท./ททท.
11. โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวล้านนาตะวันออกกับกลุ่มประเทศ GMS	5	1	10,000,000	10,000,000	10,000,000	10,000,000	ศูนย์พัฒนาอาชีพ
12. โครงการแสดงศิลปวัฒนธรรมล้านนาตะวันออกกับกลุ่มประเทศ GMS	5	1	10,000,000	10,000,000	10,000,000	10,000,000	วัฒนธรรมจังหวัด/สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย, พะเยา , แพร่ , น่าน

บัญชีรายการชุดโครงการ			งบประมาณดำเนินการ (บาท)				หน่วยดำเนินการ
โครงการ (จัดลำดับตามความสำคัญ)	แหล่ง งป.	ผลผลิต	พ.ศ.2553	พ.ศ.2554	พ.ศ.2555	พ.ศ.2556	
13. โครงการจัดตั้งศูนย์บริการการท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2	5	1	10,000,000	10,000,000	10,000,000	10,000,000	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงราย, พะเยา , แพร่ , น่าน
14. โครงการประกวดการบริหารจัดการและแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล	5	1	10,000,000	10,000,000	10,000,000	10,000,000	สาธารณสุขจังหวัดและศูนย์ททท.4 จังหวัด
15. โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นตามมาตรฐานสากล และพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	5	1	2,000,000	2,000,000	2,000,000	2,000,000	ศูนย์ ททท. 4 จังหวัด/สนจ. 4 จังหวัด
16. โครงการศูนย์ข้อมูลนักท่องเที่ยวริมทางหลวง	5	1	20,000,000	20,000,000	20,000,000	20,000,000	ศูนย์ ททท. 4 จังหวัด/สนจ. 4 จังหวัด
17. โครงการกองทุนสถาปัตย์ชุมชน เพื่อการรักษาเอกลักษณ์สถาปัตยกรรมท้องถิ่น	5	1	20,000,000	20,000,000	20,000,000	20,000,000	ศูนย์ ททท. 4 จังหวัด/สนจ. 4 จังหวัด
18. โครงการฝึกอบรมช่างทำแบบ และช่างฝีมือการก่อสร้างท้องถิ่นเพื่อรักษาเอกลักษณ์สถาปัตยกรรมท้องถิ่น	5	1	20,000,000	20,000,000	20,000,000	20,000,000	ศูนย์ ททท. 4 จังหวัด/สนจ. 4 จังหวัด
19. โครงการวัสดุก่อสร้างราคาถูก เพื่อรักษาเอกลักษณ์สถาปัตยกรรมท้องถิ่นเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว	5	1	20,000,000	20,000,000	20,000,000	20,000,000	ศูนย์ ททท. 4 จังหวัด/สนจ. 4 จังหวัด
รวมจำนวน 19 โครงการ จำนวนเงิน 887,200,000 บาท			**230,800,000**	**218,800,000**	**218,800,000**	**218,800,000**	

<u>ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4.</u> ดำรงฐานทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์และการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					กลยุทธ์
		พ.ศ. 2553	พ.ศ. 2554	พ.ศ. 2555	พ.ศ 2556	พ.ศ. 2553 – พ.ศ. 2556	
-สร้างภาคีเครือข่ายเพื่อบริหารจัดการ รักษาความสมบูรณ์ เพื่ออนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความหลากหลายทางชีวภาพ	สร้างภาคีเครือข่ายเพื่อบริหารจัดการ รักษาความสมบูรณ์ เพื่ออนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความหลากหลายทางชีวภาพ เพิ่มขึ้นร้อยล่ะ 5	ระดับ 5	ระดับ 5	ระดับ 5	ระดับ 5	ระดับ 5	**1. พัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่น** 1.1 ส่งเสริมการจัดทำฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพระดับท้องถิ่น เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาบนความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่น 1.2 ส่งเสริมให้ประชาชน ภาคเอกชนและนักวิชาการได้เข้าถึงและใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ ในการศึกษาเรียนรู้ พัฒนานวตกรรมทรัพยากรชีวภาพ **2. รักษาฐานทรัพยากรธรรมชาติและความสมดุลของระบบนิเวศ** 2.1 แก้ไขปัญหาการบุกรุกทำลายทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่กลุ่มจังหวัด 2.2 ส่งเสริมอาชีพให้ชุมชนในพื้นที่ป่าตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดี มีอาชีพและรายได้เพิ่มขึ้น เพื่อแก้ไขปัญหาการบุกรุกทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระยะยาว

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย					กลยุทธ์
		พ.ศ. 2553	พ.ศ. 2554	พ.ศ. 2555	พ.ศ 2556	พ.ศ. 2553 – พ.ศ. 2556	
							3. พัฒนาระบบการบริหารจัดการเพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ โดยใช้เทคโนโลยี GIS, MIS 3.1 จัดทำฐานข้อมูลด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่อย่างเป็นระบบ 3.2 ส่งเสริมให้มีการนำข้อมูลในระบบสารสนเทศไปใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม **4. สร้างภาคีและส่งเสริมชุมชนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** 4.1 ปลูกจิตสำนึกและสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมของนักเรียน นักศึกษา ประชาชน ชุมชนในการป้องกันแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่า 4.2 สร้างความรู้ ความเข้าใจ และบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการ สาธารณภัยต่าง ๆ ตลอดจนเตรียมการเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐานในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัยและดินโคลนถล่ม เพื่อลดความสูญเสียให้น้อยลง หรือป้องกันประชาชนจากสาธารณภัย

บัญชีรายการชุดโครงการ			งบประมาณดำเนินการ (บาท)				หน่วยดำเนินการ
โครงการ (จัดลำดับตามความสำคัญ)	แหล่ง งป.	ผลผลิต	พ.ศ.2553	พ.ศ.2554	พ.ศ.2555	พ.ศ.2556	
1.โครงการทำฐานข้อมูลเพื่อการศึกษาและพัฒนาความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นพื้นที่กลุ่มป่าภูคา-แม่ยม- กลุ่มป่าศรีลานนา-ขุนตาล	5	3	5,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเชียงราย ,พะเยา, แพร่ , น่าน
2.โครงการแก้ไขปัญหาการบุกรุกทำลายทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่กลุ่มป่าภูคา- แม่ยม-และกลุ่มป่าศรีลานนา- ขุนตาล	5	3	4,000,000	4,000,000	4,000,000	4,000,000	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเชียงราย ,พะเยา, แพร่ , น่าน
3.โครงการการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วยระบบเทคโนโลยีและชุมชน	5	3	8,000,000	4,000,000	3,000,000	3,000,000	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเชียงราย ,พะเยา, แพร่ , น่าน ร่วมกับสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 2 และ 3
4.โครงการป้องกันแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่าในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2	5	3	12,000,000	12,000,000	12,000,000	12,000,000	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเชียงราย ,พะเยา, แพร่ , น่าน
5.โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัยและดินโคลนถล่มในพื้นที่เสี่ยงภัยกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2	5	3	7,771,000	4,000,000	4,000,000	4,000,000	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงราย , พะเยา , แพร่ , น่าน
6.โครงการจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระบบGIS และ MIS กลุ่มจังหวัด	5	4	10,000,000	10,000,000	10,000,000	10,000,000	ทสจ./สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงราย 4 จังหวัด
รวมจำนวน 6 โครงการ จำนวนเงิน 161,771,000 บาท			**46,771,000**	**39,000,000**	**38,000,000**	**38,000,000**	

บัญชีรายการชุดโครงการ			งบประมาณดำเนินการ (บาท)				หน่วยดำเนินการ
โครงการ (จัดลำดับตามความสำคัญ)	แหล่ง งป.	ผลผลิต	พ.ศ.2553	พ.ศ.2554	พ.ศ.2555	พ.ศ.2556	
1.โครงการทำฐานข้อมูลเพื่อการศึกษาและพัฒนาความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นพื้นที่กลุ่มป่าภูคา-แม่ยม- กลุ่มป่าศรีลานนา-ขุนตาล	5	3	5,000,000	5,000,000	5,000,000	5,000,000	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเชียงราย ,พะเยา, แพร่ , น่าน
2.โครงการแก้ไขปัญหาการบุกรุกทำลายทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่กลุ่มป่าภูคา- แม่ยม-และกลุ่มป่าศรีลานนา- ขุนตาล	5	3	4,000,000	4,000,000	4,000,000	4,000,000	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเชียงราย ,พะเยา, แพร่ , น่าน
3.โครงการการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วยระบบเทคโนโลยีและชุมชน	5	3	8,000,000	4,000,000	3,000,000	3,000,000	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเชียงราย ,พะเยา, แพร่ , น่าน ร่วมกับสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ 2 และ 3
4.โครงการป้องกันแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่าในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2	5	3	12,000,000	12,000,000	12,000,000	12,000,000	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดเชียงราย ,พะเยา, แพร่ , น่าน
5.โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัยและดินโคลนถล่มในพื้นที่เสี่ยงภัยกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2	5	3	7,771,000	4,000,000	4,000,000	4,000,000	สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงราย , พะเยา , แพร่ , น่าน
6.โครงการจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระบบGIS และ MIS กลุ่มจังหวัด	5	4	10,000,000	10,000,000	10,000,000	10,000,000	ทสจ./สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดเชียงราย 4 จังหวัด
รวมจำนวน 6 โครงการ จำนวนเงิน 161,771,000 บาท			**46,771,000**	**39,000,000**	**38,000,000**	**38,000,000**	

สรุปงบหน้าแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 (เชียงราย-พะเยา-แพร่-น่าน) ปี พ.ศ. 2553-2556

ลำดับที่	ยุทธศาสตร์	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (บาท)				รวม (บาท)
			ปี 2553	ปี 2554	ปี 2555	ปี 2556	
1.	พัฒนาการค้า การลงทุน และโลจิสติกส์เชื่อมโยงสู่สากล	14	414,000,000	399,000,000	399,000,000	399,000,000	**1,611,000,000**
2.	การสร้างความเข้มแข็งให้ภาคเกษตร อุตสาหกรรม เพื่อเพิ่มมูลค่า	8	116,350,440	122,000,000	97,000,000	97,000,000	**432,350,240**
3.	พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์วัฒนธรรมและสุขภาพ	19	230,800,000	218,800,000	218,800,000	218,800,000	**887,200,000**
4.	ดำรงฐานทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์และการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี	6	46,771,000	39,000,000	38,000,000	38,000,000	**161,771,000**
รวม		**47**	**807,921,440**	**778,800,000**	**752,800,000**	**752,800,000**	**3,092,321,240**